

ONZE
VOGELS

51^e JAARGANG N° 8, AUGUSTUS 1990

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIETHEBBERS

De

ssel

VOGELS

ISSN 0030-3224

AN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 49.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven
Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.
HARZERS aan: M.A. Paans, Leeuwerik 78, 5165 KZ Waspik.
KLEURKANARIES aan: F.H. Verschuur, Alb. Grootln. 17, 1412 EL Naarden.
VORM EN POSTUURKANARIES aan: P.L. Huizinga, Marathonstr. 32, 7541 BM Enschede.
EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN AGAPORNIDEN aan: D.A. Duijvis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.
ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: C. van Elven, Van N. van Eemnesln. 7, 8384 EA Wilhelminaoord.
TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.
VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: G.M. Essenberg, Van Beethovenln. 213, 3144 AE Maassluis.
GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!
Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
24 september 1990

IN DIT NUMMER

	pag.
De blauwvleugelparkiet	340
Mijn kweek met de Grijze Spreeuw	345
Regulatie van de Koolmeespopulatie	347
Over kleurkanaries	349
De blauwgroene papegaai-amadine	352
Vogels tam maken is niet zo moeilijk	355
Nectarvogels	356
Lori's als hobby, niet zo moeilijk als het lijkt	358
De scharlakenrode menievogel	359
Ervaringen met de gastrepte Kuitimalie	360
Vogels krijgen een beter leven	362
De Raza Espagnola	363
Forpuskweek, niet alleen voor specialisten	364
De voeding van papegaaien	366
Australische prachtvinken	368
Over kleurkanaries	371
Carolina-eend	374
Papegaaienroof	380
De voliere van de maand	381
N.B.v.V. Boekenservice	382
N.B.v.V. Service	382
Bondsmededelingen	383

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Beaphar	342
Van Keulen	346
CéDé	348
J. Heesakkers	351
ESVE, IJsselhal Zwolle, R. Zagers, Animal, Ardi Electronics	354
Vraag en Aanbod	370
Kloeg, Rein van der Veen, Boskoopse vogelmarkt	372
Holland Diervoeders	373
Crni-Mondo, Wolro, CéDé	377
Rotol, GEHU, Keesmaat, H. Dijks	379
Fauna Metaalwaren b.v., Engelgeer, Vogel '91	380
K.B.O.F.	381
WOVO	382
Vogel '91, N.B.v.V. Kalender	383

Foto voorplaat: Blauwvleugelparkiet

Foto: John van Eerd
Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.
Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 462 29 22

Tekst en foto's: John van Eerd.

DE BLAUWVLEUGELPARKIET

In het midden van de het eerst in het bezit van Hoewel de prijs ongeveer de elegantparkiet was de blauwvleugelparkieten stellingen scoren ze

meerdere malen hoor je de klacht dat ze als slecht gekleurde eleganten zijn weggeschreven. Schijnbaar spreken de kleuren van deze vogels niet tot de verbeelding. Hierin schuilt een gevaar dat vele nog niet gedomesticeerde vogels bedreigt. Gevoelsmatig selekteert de liefhebber op zo'n groot mogelijk formaat, zo'n licht mogelijke kleur, op strakke kleurgrenzen en op groter contrasten. (zie ook "de Gouldamadine" J. v. Eerd). Deze elementen komen lang niet altijd overeen met de natuurlijke kleuren van de vogel, vooral waar het de soort- en ondersoortverschillen betref.

jaren 80, kwam ik voor de blauwvleugelparkiet. gelijk was aan die van vraag naar niet groot. Op tentoonzelden echt hoog en

De belangrijkste verantwoordelijkheid binnen de vogelliefhebberij ligt in het behoud van een zo natuurlijk mogelijke soort-ondersoortpopulatie; mogelijk, maar noodzakelijk, met name door waar het nauw verwante soorten betreft. Aan de hand van de z.g. geelbuik twenty-eight kan ik dit toelichten. Deze vogel verenigt die kenmerken van de port lincoln parkiet (gele buik) en de twenty-eightparkiet (groter formaat, rode voorhoofdsband) in zich en voldoet hiermee aan het hier beschreven primitieve ideaalbeeld; lichtere kleuren en een groter formaat. Dit kleurtipe komt in de natuur alleen in een hybride-zone voor en wordt niet als een afzonderlijke ondersoort beschreven (forshaw, "australian parrots"). In volière-milieu zijn ze gefokt door de beide voorgenoemde ondersoorten met elkaar te kruisen. Door onduidelijke stellingname is dit fenomeen nog steeds niet uitgeroeid. Keuringsrichtlijnen en standaardeisen kunnen dit in belangrijke mate beïnvloeden. Dat organisaties hierin een duidelijke verantwoording hebben staat buiten kijf. We moeten overigens niet de illusie hebben dat deze "natuurlijke" populaties dezelfde eigenschappen hebben als de oorspronkelijke populatie en zich in de natuur zouden kunnen handhaven. Om dit te bereiken zijn gespecialiseerde programma's nodig. Terug naar

de blauwvleugel. De kleuren zijn doffer groen dan de kleuren van de elegant, meer mosgroen. De voorhoofdsband is minder uitgesproken tweekleurig en zet zich niet achter het oog door. De cogomgeving is, vooral bij de man, opvallend geel. De onderborst is strogeelgroen, met meer groen op de zijden en naar okergeel neigend op de buik. Kort voor het broedseizoen is de buik tot op de onderborst meer oranjegeel dan na de broedperiode. Bij mij zijn enkele jonge mannen duidelijk oranjerood op de buik. Op de vleugel is het blauw eenkleurig en uitgebreider dan bij de elegant. Bij de pop is het blauw van de vleugel vaak bezaaid met groene veren. (zie foto's en ook de foto's van kopstudies in onze vogels 50ste jaargang no 12 blz 532.) Blauwvleugelparkieten hebben de neiging twee maal per jaar te ruïen. Tijdens de na-winter verwisselen ze alleen de lichaamsveren. Dat komt met name bij de man, tot uitdrukking in het diepe oranjegeel op de buik en de onderborst. In het najaar maken ze vrijwel een volledige ruï door en hebben dan meestal een aanmerkelijk doffer verenkleed. Ik heb nog niet exact kunnen vaststellen hoe de ruï verloopt. Voor wat de ruï van de primaire en secundaire slagpennen betreft, volgen ze het standaard patroon. Slagpennen kunnen echter een groot deel van het jaar worden gevon-

den, zodat deze wellicht evenals bij sommige andere soorten, vervangen worden in een langzame ruï, waarbij de eerste (meestal de vijfde en zesde pen) weer valt als de laatste van de vorige ruïcyclus nog niet is volgroeid. Op moment dat ik dit schrijf (april 1990), zijn de jongen van het eerste broedsel uit 1989 al enkele maanden door de ruï en hebben de jongen van het tweede nest een maand geleden de lichaamsruï afgesloten. Een jong uit een derde legsel verkeert nog in de eindfase van de ruï. Volgens de literatuur ruïen blauwvleugels op een leeftijd van ongeveer 7 tot 9 maanden. Genoemde jongen van het eerste broedsel waren in hun zesde maand al volledig op kleur, de jongen van de tweede en derde pas in hun achtste levensmaand.

Met m'n eerste koppel had ik het eerste jaar geen succes. De pop kwam niet in de nestkast, ook niet toen deze verhangen werd. Het vervangen van de nestkast had eveneens geen effect. Op een dag zag ik de pop in een harzerkastje kruipen. "Wellicht als uiting van een inwendige drijfveer tot broeden. Misschien durft ze de donkere nestruimte niet binnen", was mijn eerste reactie. Ik lichtte daarom de deksel voor de helft van de nestkast en zie daar, een uur later kwam de pop er al uit. Vier eieren

usel

De

legde ze, helaas allen onbevrucht. De man had zich waarschijnlijk, door het langdurig uitblijven van respons bij de pop, neergelegd bij een onvruchtbaar jaar en de geslachtsorganen op non-actief gesteld.

Een tweede koppel werd bijgekocht. Achteraf bleek dat betreffende vogels bij de vorige eigenaar regelmatig terugkerend last hadden van een oogaandoening. Toen ik ze kocht leken ze gezond en ze werden ook als zodanig verkocht. Zoals verwacht bleven de broedresultaten uit. Bij het andere koppel traden weer dezelfde problemen op als het eerste jaar. Nadat de deksel gedeeltelijk werd verwijderd kwam de pop wel in de nestkast. Van de vier eieren waren er twee bevrucht. Op het eind van het fokseizoen verkocht ik beide koppels (het ene koppel aan de vorige eigenaar) en werden twee nieuwe koppels aangeschaft, een stel overjarigs en een stel jonge vogels. Een van de jonge vogels werd met de verkoper geruild omdat deze volgens mij niet gezond was. Kort daarna werd een tweede stel jonge vogels gekocht.

Het adult koppel kwam niet tot broeden. De pop die naar mijn gevoel niet optimaal in konditie leek, maakte geen enkele aanstalte. Een van de juviele koppels bleken twee poppen te zijn en de man van het derde koppel had de vleugels vol aan zijn ego en de twee vrijgezelle tantes. Deze vier vogels zaten bij elkaar omdat ik ze te jong vond om te laten broeden. De adult pop werd vervangen door de beide vrijgezelle poppen. Hoewel de adult man zijn keuze had gemaakt, werd de overtollige pop niet verwijderd. Vergaande agressie bleef uit en het verschil in gedrag van de man ten aanzien van beide vogels was dermate interessant, dat ik besloot ze bij elkaar te laten zitten. Meer experimenten hiermee zijn nodig om betrouwbare conclusies te kunnen trekken. Intussen was het al eind juli. Het paar bracht uiteindelijk één jong groot.

Het jaar daarop ging het beter (?). De konditie van de vervangen adult pop verbeterde niet en nadat een voor de tweede keer opduikende oogziekte moeilijk te bestrijden bleek, werd ze door mij uit haar lijden verlost. Uiteindelijk had ik twee koppels die later in het seizoen (september), samen 6 jongen grootbrachten. Het jaar daarop werden beide overjarige koppels naar andere volières overgebracht. Het broedseizoen begon nu eens zoals wij het graag zien. Na een korte sterke lichaamsrui lagen bij beide koppels, medio mei de eieren in het blok; normaal blauwvleugels begin-

nen meestal later in het jaar te broeden dan de andere neophema's. Om precies te zijn; koppel 2 had op 28 april het eerste ei, koppel 1 had op 16 mei om 18.30 nog niet gelegd, maar op 18 mei om 19.00 uur lagen twee eieren in de nestkast. Koppel 2 had op dat moment 6 eieren, waarvan 5 bevrucht. Het eerste jong zag op 20 mei het levenslicht. Op 23 mei stierf een van de drie jongen die toen uitgekomen waren. De twee andere werden goed gevoerd. Op 28 mei lag het vierde uitgekomen jong dood en op 2 juni het oudste jong. Beide overgebleven jongen, alle vijf eieren waren uitgekomen, werden bij een bourke parkiet gelegd. Op 5 juni kregen deze jongen een vaste voeding. Hetzelfde verloop kende de eerste broedcyclus bij koppel 1. Vier eieren, alle vier

bevrucht, zonder problemen uitkomen, jongen sterven. De twee overgebleven jongen vinden bij een koppel eleganten een liefdevolle opvang. Bij koppel 2 verloopt het tweede legsel op indentieke wijze als het eerste. Vijf eieren, vijf bevrucht vijf jongen uit, maar twee sterven er. Voor de drie overige wordt de zorg overgenomen door een koppel elegantparkieten. Samen met de eigen jongen vliegen de zes vogels gezond uit. Gunstiger verlopen het tweede legsel van koppel 1 en het derde van koppel 2. Koppel 1 legt op 4 juli het eerste ei van een nest van 4. Alle vier zijn bevrucht en komen uit. De jongen krijgen een goede verzorging ondanks het feit dat tijdens mijn afwezigheid het nestblok per ongeluk is verhangen vanaf de zijwand naar de achterwand van de

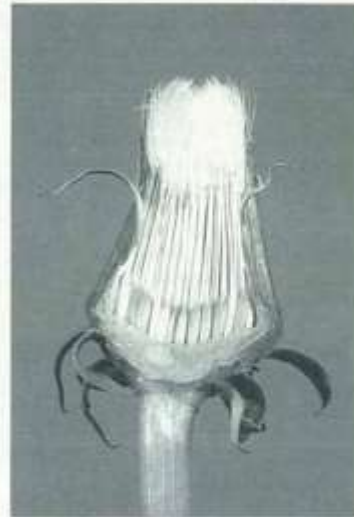
osel

De

volière. Dit heeft schijnbaar een positief effect, want de vogels blijven, in tegenstelling tot het eerste broedsel, hun jongen voeren. Deze verlaten het nestblok dan ook in blakende gezondheid. Koppel 2 start tegen eind augustus met een derde legsel. Uiteindelijk komen twee van de vier eieren uit bij de twee niet uitgekomen eieren zitten de jongen volgroeid in de dop. Waarschijnlijk is de luchtvochtigheid te laag geweest. Het vlies was taai en de inhoud droog. De twee jongen brachten het, zonder problemen tot volwaardige blauwvleugels. 13 jongen van twee koppels is het positieve resultaat. Het meest bevredigende is achter dat ze beide uiteindelijk toch zelf hun jongen groot hebben gebracht. Reden voor mij om ze door te houden.

De twee adult koppels krijgen een ander onderkomen. Uit de resterende vogels worden nieuwe koppels samengesteld. Experimenteel is één jongeman bij één overjarige pop en één jonge pop gezet in een volière met de afmetingen lxbxh = 3m x 0,90m x 2m welke ze delen met een koppel gordelgrasvinken. Een andere jonge man zit eveneens met één jonge en één overjarige pop. Dit trio deelt de volière (4m x 1,25 x 2-2,5m) met een koppel roze bourke. Ik heb in de laatste volièreerand drie blokken gehangen met dezelfde afmetingen. Een grondvlak van 15x15cm en een hoogte van 30 cm. Intussen zijn de eerste jongen bij de bourke geboren. De beide blauwvleugel poppen hebben zich meester gemaakt van de andere blokken, vertoeven hier regelmatig in en verdedigen deze vooral tegenover elkaar en tegen de bourke man. Als beide blauwvleugeldames elkaar bestrijden, gebeurt dit meestal in de vorm van een luchtgevecht. Ze vlinderen hierbij en slaan en bijten naar elkaar. De minst agressieve, een van de poppen is duidelijk dominant, verlaat na enkele korte gevechten het strijdtoneel. Even later zitten beide dames weer op de zitstok voor de broedblok, op ongeveer 1.50 uit elkaar of eten samen uit hetzelfde voerbakje zonder elkaar een blik waardig te gunnen. Nu beide definitief een broedblok tot de hunne hebben gemaakt, verdwijnen ze na een luchtgevecht meestal schielijk hierin.

De blauwvleugel man en de bourke man vertonen tot nu toe geen enkele agressieve reactie ten opzichte van elkaar. Vredig zitten beide samen op de rand van de voerbak, waarbij ze elkaar bijna raken. Ook als de blauwvleugel man op de broedblok van de bourke zit of zelfs voor het invleggat, roept dit geen agressieve reacties op. Enkele dagen geleden zat de blauwvleugel man

op de zitstok van de bourke blok en balste, waarbij tijdens het strekken de kop in het invleggat werd gestoken. Zelfs dit lokt geen agressief gedrag uit bij de bourke man. Soms jaagt de dominante blauwvleugel pop furieus achter de bourke man aan. Deze reactie volgt als hij vlak bij haar domein komt. Hierbij kan het gebeuren dat ook haar gedeelde echtgenoot een veeg uit de pan krijgt. De jacht beperkt zich niet tot de omgeving van de broedblok. De hele volière behoort dan tot het strijdtoneel. Het zijn steeds wilde achtervolgingen waarbij de bourke man steeds de achtervolgde is. Vlinderen is er dan niet bij. Ik benieuwd hoe de experimenten verder zullen verlopen.

De elegant- en de blauwvleugelparkieten vertonen sterke overeenkomsten in het gedrag. Toch zijn verschillen waarneembaar. De eerstgenoemde is agressiever, vooral als er poppen in dezelfde

of naastliggende ruimte zijn ondergebracht. Een aantal reservevogels bestaande uit twee jonge elegant mannen, twee blauwvleugel poppen (naar wat later bleek) en enkele bourkes die vorig jaar samen in een vlucht zaten, vertoonden geen noemenswaardige agressie ten opzichte van elkaar. Ook nu weer zit één elegant man, samen met vier blauwvleugels (1 man 3 poppen) één rose-isabel bourke pop en een gele kanarie, in een volière (4m x 0,90m x 2-2,5m), gebroederlijk bij elkaar zonder dat er noemenswaardige schermutselingen optreden. Tijdens de afgelopen, gelukkig veel te zachte winter, viel een ander verschil te constateren. Hoorde je vanuit verschillende volières in de loop van december al volop de baltsang van de elegant, ook daar waar uitsluitend mannen bij elkaar zaten, de blauwvleugels daarentegen lieten zich zelden horen. Ook nu in het begin van de broedperiode, de poppen komen al in

de nestblok, hoor je ze zelden. Hoewel mij enkele verschillen zijn opgevallen moet verdere observatie aangeven of het werkelijk soortverschillen betreft.

Zo zijn er ongetwijfeld gedragsverschillen in de relatie tussen man en pop. Alleen al gezien de over het algemeen agressievere houding van de elegant man is dit verklaarbaar. Intensievere baltsuitingen moeten volgens mij deze sterkere agressie afbouwen tot een aanvaardbaar niveau, wil er produktief contact plaats vinden. Naar Immelmann broeden blauwvleugels bij voorkeur in broedholten op grotere hoogte (6 tot 30 meter) dan de elegantparkiet. Ik geef mijn blauwvleugels naast hiervoor genoemde blokken, ook diepe blokken met de afmetingen van 18x18x40cm en brede blokken met de afmetingen van 15x30x20cm.

Het onderscheid tussen een volwassen pop en de man, vooral als deze in broedconditie is, geeft geen problemen. Hij is minder grauwgroen van kleur, blauwer op de vleugels, zonder inmenging van groene veren (zie foto). De onderzijde

is veel lichter, in het voorjaar en de zomer met een sterke oranjeachtige waas. De voorhoofdsband is duidelijker geaccentueerd en vaak tweekleurig. De pop mist vrijwel altijd het lichte bovenbandje, soms resten van de band slechts enkele blauwe veertjes. Het geel aan de kop is bij de pop minder sterk ontwikkeld. Na de rui (najaar) zijn de verschillen minder uitgesproken. Jonge vogels zijn moeilijk te sexen. Jongen zonder ondervleugelband zijn vrijwel zeker mannen. Ik heb de indruk dat jonge mannen op de ondervleugel iets donkerder zijn en dat het blauw op de vleu-

gel en de kop iets sterker is geaccentueerd. Pas na enkele maanden, als de eerste slagpennen vallen zijn ze met een grotere zekerheid te herkennen. Bij de mannen ruilen deze zwart terug, bij de poppen grauwgrijs (bruin??). Bij de volwassen pop ontbreekt meestal de ondervleugelband.

De voeding levert nauwelijks problemen op. Naast een standaard zaadmengsel, zoals voor de elegant is beschreven, nemen ze eivoer. Wilde kruiden krijgen ze regelmatig, naar wat het seizoen biedt. Vooral paardebloemzaad maar ook muur in zaad, graszaden, herderstasje en andere planten worden zonder problemen opgenomen.

De blauwvleugelparkiet verdient een vaste plaats binnen de vogelliefhebberij. Het optreden van mutaties zal ongetwijfeld een positieve bijdrage hier toe leveren. Het behoud van zuivere stammen wildkleurige vogels moet echter de hoogste prioriteit krijgen.

1 Vleugelkleur blauwvleugel man

2 Vleugelkleur blauwvleugel pop

3 Vleugelkleur elegant man

4 Buikkleur elegant man

5 Buikkleur blauwvleugel man

ysel

De

Mijn kweek met de Griuze Spreeuw

De grijze spreeuw, *Sturnus cineraceus*, is een 24 cm grote tot voor kort vrij onbekende vogel. Voor een beschrijving verwijs ik u graag naar het septembernummer van *Onze Vogels* 1989, door Helmut Vögel.

Het was half augustus 1987 toen ik deze vogels bij een handelaar tegenkwam. Als spreeuwenliefhebber vond ik ze direct interessant vooral omdat ik ze alleen van een foto kende. De koop was snel gesloten, ik mocht ze bijna voor niets meenemen en de handelaar was blij ze kwijt te zijn daar "dit spul toch niet loopt".

Ik heb ze ondergebracht in een grote open ren met halfopen nachthok, waarin o.a. mandarijn, grijskop, en zijde spreeuwen, kuifmainas en diverse soorten buulbuuls verbleven. In deze ren hangen broedblokken in diverse soorten. Het is een gezelschapsren waaruit ik die koppels vang welke broed-

neigingen vertonen om ze dan in een aparte kweekren onder te brengen.

In het voorjaar van 1988 begonnen de grijzen wat te slepen met takjes en strootjes zodat ik ze heb uitgevangen en ze een eigen ren gaf. Deze ren is 2.50 m lang, 1.20 m breed en 1.80 m hoog met een nachthok. In deze ren stond een wig als beplanting, maar deze moest het al gauw ontgelden. Alle bladeren werden in het broedblok gesleept wat in het nachthok was opgehangen. Verder

**Tekst: Eef van 't Hoen
Foto: Horst Bielfeld**

dan nestbouwen kwamen ze echter niet zodat ze in oktober weer verhuisden naar de gezelschapsren. Wel waren ze inmiddels wat van kleur veranderd, zodat duidelijk werd dat ik met jonge vogels te doen had. De kop van de man was nu diep zwart, met mooie witte wangen en ook het bruin was uit de rug verdwenen en mooi grijs geworden. Het popje was ook sprekender van kleur, echter alle-

maal wat matter dan bij de man. Er kunnen zich bij deze spreeuwen grote kleurvariaties voordoen, dit is mij opgevallen toen ik deze zomer een importzending grijze spreeuwen zag, er waren maar weinig vogels gelijk getekend.

In april 1989 begonnen ze weer met nestbouw, in dezelfde kast als het jaar ervoor en hun gedrag was nu dermate agressief tegenover de andere bewoners dat ik ze op 7 mei heb uitgevangen. Doordat ook andere koppels broedneigingen vertoonden waren al mijn kweekrennen bezet, zodat ik besloot ze in een fazantenren onder te brengen. Deze ren was 4.00 m lang, 2.00 m breed en 1.60 m hoog met een halfopen nachthok. Ze werden het gezelschap van een jong koppel blauwe oorfazanten. De nestkast waarin ze een nest aan het maken waren heb ik binnen opgehangen en in de buitenren nog een tweede. Ze verkozen direct het buitenblok, met een afmeting van 20 x 20 cm bodemoppervlakte en 50 cm hoog. Alles wat voorhanden was sleepten ze erin, tot het groenvoer van de fazanten toe.

Op zondag 14 mei voerde ik een nestcontrole uit en vond drie blauwgroene eieren in een keurig afgewerkte nestkom. Het zouden er zes worden. Tot het moment van eieren leggen waren de vogels toch vrij schuw, echter toen ze zaten te broeden verliet de pop alleen het nest als ik te dicht in de buurt kwam, maar als ik langs liep of ze observeerde, dan bleven ze in de nestopening zitten en de man bovenop de kast. Ze broeden goed, ook de man, en vaak vertoeven ze beiden in het blok. De volgende nestcontrole deed ik op 21 mei en kwam tot de conclusie dat er drie eieren bevrucht zijn.

Op 27 mei is het eerste jong uit, lichtroze van kleur met wat wit dons bedekt. De volgende dag zijn er drie jongen uit en de overige drie eieren bleken onbevrucht te zijn. Vanaf de eerste dag bedelen ze zeer luidruchtig om voedsel en de ouders vliegen af en aan. De gehele dag door kunnen de ouders beschikken over grote hoeveelheden pinky maden en witte meelwormen, welke ze, na ze eerst dood gemaakt te hebben, met tientallen gelijk naar het nest brengen.

Op 1 juni nestcontrole en ik zie dat een der jongen ver achter blijft bij de andere twee. De volgende dag zou hij dan ook dood zijn. De andere twee waren zo'n 9 dagen oud toen ik ze heb geringd met een 4,5 mm ring. De jongen groeiden goed en op 17 juni zag ik voor het eerst dat er een in het invleggat naar buiten zat te kijken. Luid aangemoedigd door de ouders, die druk heen en weer vlogen, duurde het tot de volgende ochtend alvorens de eerste eruit kwam even later gevolgd door de ander. Wat mij opviel was dat vanaf het moment dat een der jongen in de nestopening verscheen, de ouders niet meer in het nest voerden. Ik denk dat ze op deze manier de jongen dwingen naar buiten te komen omdat ze anders om zouden komen van de honger.

Eenmaal uitgevlogen keerden ze niet meer terug in het nest en sliepen tegen elkaar aan op een tak in de buitenren. Ze kunnen direct na het uitvliegen al aardig vliegen en ze fladderen langs het gaas omhoog naar de hoogste takken. Ook de ouders slapen vanaf dat moment niet meer in de nestkast, maar verkiezen een stok in het nachthok.

Helaas lag er op een morgen, op een leeftijd van 5 weken, een dood op de grond. Het was het jonge popje want het is direct te zien in het nest als ze veren krijgen of we met een man of een pop te doen hebben. Bij mannen zijn de kopveertjes wat donkerder en is de stuit wat witter. Ik heb nu nog één jonge man over en hij doet het prima.

In oktober heb ik ze alle drie overgebracht naar de gezelschapsren en inmiddels is de jonge vogel door zijn jeugdruil heen. Opvallend is dat hij al verder doorgekleurd is dan zijn vader op tweejarige leeftijd. Zijn kopkleur is veel strakker afgezet en de rugkleur is veel dieper grijs.

Als voedsel krijgen ze, net als mijn andere spreuwen; bogena universeel voer aangevuld met een hoeveelheid tahoe als voorbereiding op, en tijdens de broedperiode. Verder fruit in de vorm van appel, peer, banaan, druiven en bessen. Ook rozijnen en stukjes vijg lusten ze graag. Het belangrijkste voor een succesvolle kweek met spreuwen is echter levend voer, en dit kregen ze in de vorm van kilo's meelwormen en liters pinky maden.

VAN KEULEN KOOIEN

Van Keulen heeft een uniek kooienprogramma voor de liefhebber en de handel: • Broedkooien • Verkoopkooien • Ziekenkooien • Vluchtkooien.

Ook Volièrebouw • Broedmachines • Vogelposters. Uitgebreide informatie staat in de gratis folder die u bij ons kunt aanvragen.

VAN KEULEN

Van Keulen Kooien
van den Bergsweg 18,
7442 CK Nijverdal.
Telefoon 05486-12452

Regulatie van de Koolmeespopulatie

De koolmees *Parus major* vermeerdert zich bijzonder sterk, maar hieraan is een even grote sterfte gekoppeld. Enige cijfers laten dit duidelijk zien.

Per jaar legt een koolmeesvrouwje tot ongeveer vijfendertig eieren, terwijl door een paartje tot ongeveer vijfentwintig jongen kunnen worden grootgebracht. In de eerste tien maanden gaat van de uitgevogen jonge vogels ongeveer vijftachtig procent ten gronde, met als gevolg dat slechts vijftien procent in het daaropvolgende jaar aan de voortplanting deel kan nemen. Kijken we naar de oudere vogels, dan blijkt daarvan gemiddeld de helft per jaar te sterven.

Voor een volwassen koolmees is de gemiddelde levensverwachting slechts anderhalf jaar. De gemiddelde ouderdom van een populatie bedraagt nauwelijks twee jaar, hoewel individuele koolmezen tien tot twaalf jaar oud kunnen worden. Dit zijn de uitzonderingen die de regel bevestigen. Bosuil *Strix aluco* en sperwer *Accipiter nisus* blijken de grootste vijanden van de koolmees te zijn; de eerste 's nachts en de tweede overdag. In de broed- en slaapholen blijkt een groot aantal volwassen vogels, alsmede hele broedsels ten prooi te vallen aan katten, draaihalzen, bonte spechten, eekhoorns, grote bosmuizen, reimuizen, wezels en hermelijnen. Het is door voedselgebrek dat in lange strenge winters de koolmeespopulaties vaak worden uitgedund. Dit is vooral het geval als de bodem met sneeuw is bedekt en

de takken schuil gaan onder een laag ijzel. Krijgt een mees na een lange winter nacht en een halve dag geen voedsel, dan sterft hij onherroepelijk de honger dood. Op die wijze kan in bijzonder strenge winters het aantal mezen drastisch worden verminderd tot zestig à vijfenzeventig procent van het oorspronkelijke aantal. Hier en daar kan men deze verliezen natuurlijk beperken door voedsel te strooien en vetbollen op te hangen, maar ook zonder dit bereiken de populaties onder normale omstandigheden weer vrij snel het oude peil. Als gevolg daarvan is na anderhalf jaar de oorspronkelijke populatiedichtheid gewoonlijk weer hersteld, zo niet in belangrijke mate overtroffen. Reeds na enige jaren kunnen door de sterke vermeerdering overbevolking en daarmee gevaar van voedselgebrek ont-

staan. Met het oog daarop zijn zulke aderlatingen tengevolge van strenge winters zonder meer vereist. Door een te grote populatiedichtheid wordt echter al vroeg in het seizoen (namelijk midden in de zomer en aan het begin van de herfst) bij een groot aantal als regel jonge vogels, een sterke trekdrang opgewekt. Er vindt dan een migratie plaats over afstanden van vele honderden of zelfs duizenden kilometers vanuit Noordoost Europa naar het zuidwesten. In deze eeuw is zo'n massale trek elke drie of vier jaar waargenomen. Tijdens de trek blijkt een deel van de vogels tengronde te gaan, terwijl andere zich definitief vestigen tot op vijfhonderd kilometer van hun uitgangspunt. Overigens keert slechts een klein aantal daarheen terug, zodat als gevolg van deze trek de overbevolking een jaar later in een onderbevolking omgezet blijkt te zijn. Een echte trekvogel is de koolmees niet, want niet alle vogels uit een bepaald gebied trekken weg. Men zou het een **invasievogel** kunnen noemen, wiens onregelmatig rondzwerfen door de populatiedichtheid in een bepaald gebied wordt veroorzaakt. Vermoedelijk is het trekgedrag een belangrijke factor bij de regulatie van de koolmeespopulatie. Overigens laat het een en ander duidelijk zien hoe ingewikkeld die regulatie wel is.

Een risicovolle spelving van de natuur! In kleur afwijkende exemplaren zijn in de meeste gevallen een kort leven beschoren, althans in de "vrije natuur". Foto: Rudy Driesmans.

Waarom
risico nemen
als er CéDé is

CéDé

OVER KLEURKANARIES

*De beginnende
kweker.*

Rui en risico's tijdens deze periode.

Wij hebben gezien dat er tijdens de **kweekperiode** soms aanzienlijke verliezen van jonge vogels kunnen optreden. Enkele redenen alsmede mogelijke of waarschijnlijke oorzaken zijn ons bekend en wij weten ook, dat wij om bepaalde afvallers niet hoeven te treuren. Het aantal slachtoffers dat voorkomt tijdens de **ruiperiode** ligt waarschijnlijk veel hoger dan het verlies tijdens de kweekperiode.

Dat komt niet omdat de rui op zichzelf iets gevaarlijks is, rui is geen ziekte maar in minder gunstige omstandigheden levert deze periode toch wat risico's op. Het wezenlijke verschil tussen de verliezen die optreden tijdens de ruiperiode en eerstgenoemde afvallers is, dat wij vogelliefhebbers ons om deze verliezen **wel** druk moeten maken. Het gaat hier immers voor het merendeel om gezonde jonge vogels van enkele weken oud, vaak veelbelovende exemplaren. Oorzaken van verliezen tijdens de rui liggen meestal bij de liefhebber en **niet** bij de vogel, noch bij diens afkomst of erfelijke aanleg. De oorzaak heeft hier meestal niets te maken met onvoldoende levensvatbaarheid, vaak wel met het milieu, de levensomstandigheden waarin Uw vogels moeten leven zoals slechte huisvesting, tochtende of vochtige kooi, overbevolking, onvoldoende verzorging of tekorten in verstrekingen. Omgevingsinvloeden zijn het gehele jaar door belangrijk, tijdens de ruiperiode extra van betekenis. De ruiende vogel zit immers tijdelijk minder goed in de veren, het "jasje" is in deze tijd wat dun en daardoor is de vogel

Oranjeroodagaat

gevoeliger voor kouvatten en mogelijk daardoor ziek worden. Tijdens de ruiperiode moet de opbouw van het verenpak plaatsvinden en een juiste goed gevarieerde en gezonde voeding, met regelmaat verstrekt, is hierbij uiterst belangrijk. In verreweg de meeste gevallen zal er, duidelijk of soms minder duidelijk, een relatie bestaan tussen verstrekingen op langere termijn met verzorging en leefomstandigheden enerzijds en weerstand, conditie en resultaat anderzijds. Dit geldt overigens niet uitsluitend voor de ruiperiode maar is het gehele jaar door van belang en vooral m.b.t. resultaten in het kweekseizoen. Naarmate er tekorten in de voeding zijn en deze over een langere periode zijn uitgestrekt, zal er ook langere tijd nodig zijn om de onvermijdelijke achteruitgang in conditie weer tot het vereiste niveau terug te brengen. Pas dan, als er weer van topconditie sprake is, mag men weer op goede resultaten gaan rekenen. Vogels die de pech hadden om, door wat voor redenen dan ook, tijdens de ruiperiode een verminderde conditie te bezitten, hebben de grootste kans op ziekten. Het is dan ook mede daarom dat U in het vorige artikel werd aangespoord twee artikelen te lezen uit "Onze Vogels" 1987 handelend over atoxoplasmose omdat daardoor vooral tijdens de ruiperiode, veel jonge vogels

verloren kunnen gaan. **De juiste preventieve maatregelen kunnen deze, maar ook dikwijls andere ziekten, voor een aanzienlijk deel voorkomen.** In genoemde artikelen wordt ook ingegaan op de behandelingsmethoden ter bestrijding van atoxoplasmose, maar jammer genoeg is het voor ons vogelliefhebbers niet mogelijk zo maar even met zekerheid vast te stellen welke ziekte er heerst als er zich in korte tijd veel sterfgevallen voordoen. Om een juiste diagnose te stellen is onderzoek nodig, daarvoor is uiteraard tijd nodig en als wij tijd verliezen volgen nog meer slachtoffers. **Dus ziekten voorkomen, daar gaat het om!** Sommige ziekteverwekkers kunnen ook na genezing van de ziekte, zeer lange tijd in het vogellichaam aanwezig blijven om dan, op een moment van verminderde weerstand en dus geen goede conditie, weer toe te slaan. Dat is mogelijk een reden temeer om in de tijd dat de ruiende vogel zich wat minder goed kan beschermen, extra voorzorgsmaatregelen te nemen. Sommige van hierna volgende maatregelen hebben wij al eerder genoemd maar ze zijn, vooral in de ruiperiode, van levensbelang voor Uw vogels dus "conditie constant hoog houden door juiste, vooral niet te éénzijdige voeding, tevens onkruidzaden en groenvoer verstrekken in matige hoeveelheden.

* jocht voorkomen en er tevens op toezien dat er voldoende ventilatie blijft.

* dagelijks vers, zuiver drinkwater, tijdens zeer warme dagen liefst nog een keer extra verversen en zolang het maar even kan, geen enkele toevoeging aan drinkwater tijdens warme dagen.

* laat de totale hygiëne niet afzakken, vooral vaak de zitstokken reinigen waarblij je, buiten de kooi, wat ammonia gebruikt.

* voorkom overbevolking, zorg voor ruim voldoende zitstokken.

* verstrek dagelijks vers badwater, laat dit slechts korte tijd in het vogelverblijf staan en vang gemorst water op om zodoende vochtige en natte plekken op de kooibodem te voorkomen.

* plaats geen oude vogels, die nog broed- of paarmeetingen hebben, bij jonge, ruiende vogels.

Bij mij leeft de overtuiging dat veel narigheid voorkomen kan worden als het hierboven genoemde, vooral tijdens de rui, nauwkeurig wordt uitgevoerd. Recent vertelde mij een liefhebber al jarenlang te sukkelan met de opgroeiende jonge vogels, vooral veel sterfgevallen tijdens de rui stelde hij. Tijdens een bezoek aan de plaats des onheils werd snel duidelijk wat daar in elk geval fout was, bij elke verplaatsing van de op de vloer staande voer- en drinkbakken waren de kreetachtige pissebedden talrijk, vochtige plekken, waarschijnlijk schimmels, waren als donzige randjes tegen de onderkant van de muur te zien. Duidelijk aanwijzingen van een te vochtige kooi. Ventilatie was er overigens ruimschoots voldoende maar het vocht trok kennelijk van onder op. Het hok had voorheen al verschillende andere bestemmingen gehad maar was als vogelverblijf, tenminste in de omstandigheden waarin het werd aangetroffen, totaal ongeschikt. Het advies was dan ook het hok te slopen en in plaats daarvan "wat droogs" te bouwen, zoniet dan blijft het sukkelan. Soms kun je met één of ander middelje natuurlijk nog wel eens wat redden maar in het geval als hier genoemd was er maar één afdoende middel om de oorzaak van die jarenlange mislukkingen uit te bannen, slopen ! Als er een kapitaal vogelverblijf had gestaan zou datzelfde advies niet zo snel gegeven zijn maar dan waren er waarschijnlijk ook weinig of geen problemen van dezelfde aard geweest. Een ander probleem in de ruiperiode is het verenplukken, een bezigheid die veel-

isabel

vuldig voorkomt echter nu niet met hetzelfde doel als tijdens het kweekseizoen. Verblijven er oude, nog broedlustige popjes in dezelfde ruimte bij de jonge vogels, dan is verenplukken bijna niet te voorkomen. Bij jonge vogels kan **verveling** oorzaak zijn van verenplukken, ook tekorten aan bepaalde stoffen kunnen daartoe aanleiding geven. In dit laatstgenoemde geval dient U de oorzaak op te sporen en weg te nemen, een tekort van welke aard dan ook moet niet de vogel maar de liefhebber oplossen. Hierbij mogen vooral in deze periode kalk alsmede mineralen en sporenelementen niet vergeten worden. Het vogellichaam moet in staat gesteld worden probleemloos bouwstoffen te produceren, die voor het vlot verloop van de rui en het nieuw te vormen verenpak nodig zijn. Bij tekorten kan de vogel extra inspanningen die de rui vraagt, niet verwerken. Ook de rust is in deze periode belangrijk, jonge vogels slapen ook overdag nog veel en als U s'avonds voorzichtig een bezoek aan Uw vogelverblijf brengt, dient U daar geen rokende of piepende ademhaling te horen, geen schokkende bewegingen te zien en de vogels moeten rustig **op één poot zitten** als ze slapen. Je kunt horen als zo iets fout zit, overigens kun je ook vaak horen dat het goed zit. In een normaal en goed bevolkte vogelkooi moeten overdag de mankanaries, behalve tijdens de ruiperiode, vrijwel onophoudelijk hun zang laten horen. Als dat zo is zal dat mogelijk nog geen garantie zijn dat daar geen enkele zieke vogel aanwezig is maar redenen tot alarm zijn er

dan vrijwel zeker niet. Verveling kunt U voor een groot deel tegengaan door U vogels bezig te houden door bijv. een bundel halfrijpe onkruidzaden in de kooi op te hangen of een omgekeerde graszode op de kooibodem te leggen. Onkruidzaden zijn er juist in zomer en herfst, dus tijdens de ruiperiode, te kust en te keur. Uw vogels kunnen daarmee urenlang bezig zijn en in de tijd dat ze daarmee worstelen besteden ze geen aandacht aan het verenpak van hun soortgenoten, en dat was juist ons doel. Jonge vogels, die eenmaal bloed geproefd hebben, blijven hun medebewoners dikwijls langdurig lastig vallen, sterfgevallen na hevig verenplukken en bloedverlies zijn dan ook niet uitgesloten. Ruim voldoende zitplaatsen, indien nodig in de vorm van korte stokjes waarop maar één vogel tegelijk kan plaatsnemen, kan verenplukken aanzienlijk beperken. De stokjes kunt U onder elkaar plaatsen, niet te kort bij elkaar met onder elk stokje een halfrond kapje om uitwerpselen op te vangen. Afneembare kapjes, die je maakt van P.V.C. of iets dergelijks zijn makkelijk met water, waarin weer wat ammonia, te reinigen. Zijn op deze manier zitstokjes geplaatst dan kan de kleinbehuisde liefhebber tegen één wand een aanzienlijk aantal zitplaatsen aanbrengen en tevens wordt bereikt, dat het de vogels onmogelijk gemaakt is om tijdens verblijf op de zitstok elkaar lastig te vallen. **In een ruime vlucht waarin de vogels worden beziggehouden, geen overbevolking, ruim voldoende zitplaatsen en geen tekorten in verstrek-**

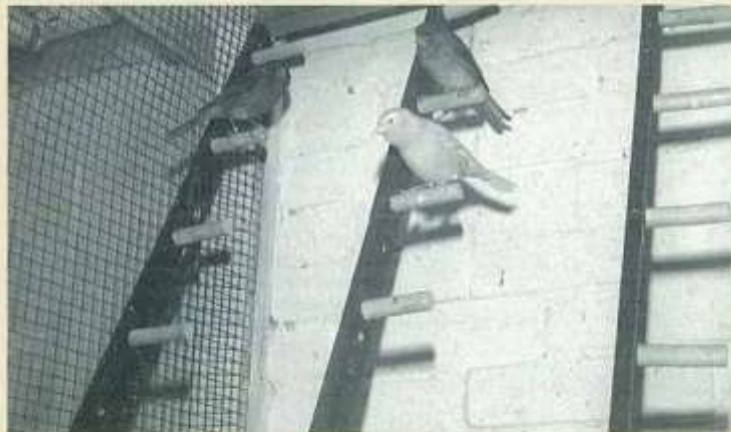

Blauwopaal

beslist tot de conclusie dat in vrijwel alle gevallen het verschil in kleur enorm groot is. Jongen, die er vóór de eerste rui veelbelovend uitzien, kunnen bij voltooide rui v.w.b. de kleur best tegenvallen. Het tegenovergestelde komt uiteraard ook voor. Als je dus vogels wenst aan te schaffen en je wilt precies zien wat je koopt, koop dan meteen na de rui en liefst niet veel later in het seizoen. Vogels die U tijdig in Uw bezit hebt kunt U tijdens de rustperiode, de tijd dus die op de ruiperiode volgt, voorzien van alles wat ze nodig hebben. Als Uw kweekvogels in die tijd nog bij een andere liefhebber zitten moet U maar gokken dat er geen tekorten zijn geweest. Tijdig kweekvogels in Uw bezit geeft grote zekerheid m.b.t. de vereiste optimale conditie voor het volgende kweekseizoen. Verwaarlozing tijdens de rustperiode heeft sterke vermindering van kweekresultaat en mogelijk zelfs totale mislukking tot gevolg.

Tekst: A.van Eck.
Foto's: W.D.H.Spijker

kingen, zal verenplukken tot een minimum beperkt blijven. Tot aan de kleine rui draagt de jonge vogel het jeugdkleed. Dat verenpakje wijkt in verreweg de meeste gevallen aanzienlijk af van het verenpak dat de volwassen vogel na de jeugdrui draagt. Deze verandering van kleur berust op een hormonale werking waarbij wij de leefomstandigheden en invloeden van buitenaf niet mogen vergeten zoals bijv. steeds schaduw of constant zon in de kooi. Zon heeft vooral op vogels uit de isabel- en bruinserie, ongewenste opbleking tot gevolg. Vergelijk de kleur van de nestverlater eens met die van de volwassen en door de rui zijnde vogel van dezelfde kleurslag en onder dezelfde levensomstandigheden. U komt

Speciaalzaak voor de echte vogelliefhebber.

Alle maten voorfronten, ook extra zware en afwijkende maten. Alle broedbenodigdheden en broedkooien o.a. van Keulen. Tentoonstellingsmaterialen: Kooien, stellingen, beschermhoezen, vervoerskoffers, africhtschermen enz. Kwekerij van Australische parkieten en Neophemas, nemen goede ons passende vogels in ruil.

J. Heesakkers, Den Uil 22 5469 CG Erp. Tel.: 04135 - 1784

DE BLAUWGROENE PAPEGAAI

M

et zijn ongeveer tien centimeter is de blauwgroene papegaai-amadine een van de kleinere leden van de "Erythrura"-familie. Voor zover wij konden nagaan zijn er geen ondersoorten. Omdat het een soort is die gekenmerkt wordt door een duidelijk sexueel dimorfisme, zullen we de man en de pop afzonderlijk beschrijven. Bij de man zijn voorhoofd, gezicht, hals en borst kobalt blauw; naar de buik toe gaat dit over in lichter blauw, om uit te monden in een blauw-groenachtige kleur van de buik.

In de nek en op de schouders zijn de veren helder blauw. Rug en vleugels zijn groen, met hier en daar een zweem blauw. Stuit en bovenstaartdekveren zijn rood, de staartveren zijn zwart met rode zomen. De snavel is zwart, de pootjes zijn vleeskleurig. Bij de pop zijn gezicht en borst licht- tot turquoiseblauw, richting buik overgaand in een grijs-groene kleur. Rug en vleugels zijn groen, evenals de zijkanten van kop en schouders. Stuit en bovenstaartdekveren zijn oranje-rood.

Plaats binnen de Erythrura - familie. Ziswiler e.a. (1972) verdelen de genus "Erythrura" in vijf sub-genera. Daarbij plaatsen zij de blauwgroene papegaai-amadine (*Erythrura tricolor*) in het sub-genus "Erythrura", samen met de indische nonpareil (*Erythrura prasina*) en de manilla papegaai-amadine (*Erythrura viridifacies*), hoewel zij de mogelijkheid openhouden dat het een moderne vertegenwoordiger is van een voorouderlijke vorm. Mayr (1968) daarentegen ziet meer verwantschap met de driekleur papegaai-amadine (*Erythrura trichroa*) en de veelkleuren papegaai-amadine (*Erythrura colorata*). Maar omdat er niets bekend is over gedrag, voeding en voortplanting van de vogel in de vrije natuur, stelt Goodwin (1982) voor de blauwgroene papegaai-amadine niet formeel te binden aan de andere soorten totdat er meer informatie beschikbaar is. Misschien kunnen onze waarnemingen hier een bescheiden bijdrage leveren.

Verspreidingsgebied en biotoop.

De vogels komen voor op Timor, de Tanimbar eilanden, Wetar, Damar en Romang. Volgens Robiller (1981) leven ze in bergwouden, maar Goodwin weet over het natuurlijke leefmilieu alleen maar mee te delen dat de gevangen exemplaren in bomen zaten, hetgeen ons ook niet veel verder helpt. Voor zover wij hebben kunnen nagaan, is er over het biotoop waarin de vogels leven niets bekend.

Voeding, gedrag en broeden in de vrije natuur.

Hierover hebben we in de literatuur geen enkele informatie kunnen vinden.

Onze ervaringen met de blauwgroene papegaai-amadine.

Eind december 1989 zaten er bij een

handelaar acht exemplaren van de blauwgroene papegaai-amadine. Dit bleken, toen alle vogels door de rui heen waren, precies vier koppels te zijn. Wij konden hiervan drie poppen en twee mannen kopen. Deze werden thuis gehuisvest in twee kooien van 200x60x50 cm., die aangekleed waren

AMADINE (*Erythrura tricolor*).

met wat bremtakken om de, toch schuwe, vogels enige beschutting te bieden. In de ene kooi zaten een man en twee poppen (de op het oog oudste, mooi op kleur zijnde vogels), in de andere het nog takenen van rui tonende andere koppel. De vogels zaten zo, dat ze te observeren waren zonder op de kamer te komen.

Voeding.

Omdat in de literatuur niets te vinden was over eetgewoonten in de vrije natuur, boden we de vogels een groot aantal verschillende soorten zaden aan. Daarnaast kregen ze eivoer, mierenpoppen, buffalo-wormen en geknipte meelwormen, alsook wat halfrijp onkruidzaad en vogelmuur. Naar het zich nu laat aanzien zal de voeding bij deze vogels geen grote problemen opleveren. Hoewel de belangstelling van de

vogels in eerste instantie uitgaat naar witzaad en trosgierst, worden ook andere zaden, zoals millet, gierst, negerzaad en hennep gegeten. Ook de mierenpoppen, wat vogelmuur, maar vooral de halfrijpe onkruidzaden vinden gretig aftrek. Voor de buffalwormen en de meelwormen hebben ze geen enkele belangstelling. Van het eivoer wordt wat gegeten, hoewel weinig. Of dit voedselpatroon ook voldoet om de vogels langdurig in goede conditie te houden, moeten we nog afwachten. We hebben ze nu vier maanden, en ze doen het nog steeds uitstekend.

Balts en nestbouw.

We waren er bij de koop van deze vogels vanuit gegaan, dat we pas na een lange acclimatiseringsperiode een poging konden wagen ze tot broeden te brengen. We observeerden ze echter

veel om er achter te komen aan welk voedsel ze de voorkeur gaven. Daarbij zagen we al na een paar weken, dat de oudst lijkende man baltsgedrag vertoonde tegenover een van de twee poppen die erbij zaten. Met stukjes brem in zijn snavel achtervolgde hij het popje door de gehele kooi, waarbij hij zich hoog oprichtend aan haar opdrong. Zijn toenaderingspoging deed veel denken aan dat van de veelkleuren papegaai-amadine. Om te zien hoe serieus de liefde was, hingen we een halflopen nestkastje in de kooi. Als nestmateriaal kregen ze kokosvezel en wat sharpie. De volgende dag was niet alleen al het nestmateriaal verdwenen in het kastje, maar ook richtten het mannetje en het voorheen achtervolgde popje zich gezamenlijk tegen het tweede popje in de kooi. Dit werd er snel uitgevangen en bij het andere koppel gezet. Het nest werd nu in een zeer hoog tempo gebouwd, waarbij het opviel dat de pop ook een steentje bijdroeg. Vooral toen het nest zo goed als klaar was, zagen we de pop veel met kokosvezel erin verdwijnen, alsof ze zich ervan wilde verzekeren dat aan het interieur niets zou ontbreken. Het nest was hoofdzakelijk gebouwd van kokosvezel, waarbij de sharpie vooral gebruikt werd als decoratie van de ingang. Het is bolvormig, zoals we ook bij de bekende papegaai-amadine-soorten zien.

Legsel en broedtijd.

Het legsel bestaat naar onze ervaring, uit vier à vijf eieren, wit van kleur en relatief groot voor zo'n klein vogeltje. De broedtijd bedraagt dertien dagen. De vogels broeden beiden, hoewel het popje het leeuwendeel van deze taak op zich neemt.

De jonge vogels.

De jongen lijken zeer veel op die van andere papegaai-amadinen, tenminste totdat ze hun verenpak krijgen. Opvallend is dat ze zeer vroeg uitvliegen; precies de zeventiende dag zijn ze uit het nest. Al zeer snel beginnen ze zelf mee te eten, aanvankelijk vooral eivoer. Bij de uitgevlogen jongen zien we duidelijk kleurverschillen. Het rugdek en het achterhoofd zijn bij allen vuil-groen, maar de voorzijde is bij enkelen bruin-grijs van kleur en bij anderen hangt hier een blauwachtig waas overheen. Het seksueel dimorfisme, dat bij de ouders zo uitgesproken is, lijkt ook de jongen te kenmerken. Bij ons eerste nest jongen (vier stuks), dat nu zelfstandig is, zit één blauwachtig jong, dat al volop fluit, terwijl de andere drie grijsbruine jongen nog geen noot hebben laten horen (voor

zover wij weten althans). Voorlopig blijft dit sexueel dimorfisme bij de jongen nog zeer hypothetisch. Hopenlijk kunnen we over een half jaar hierover iets meer vertellen.

Tot slot.

Het is te hopen dat deze prachtige papegaai-amadine een blijvende aanwinst is voor de prachtvinkentiefhebbers. Terwijl we dit schrijven, hebben we van het tweede koppel, dat in maart nog een keer geruid heeft, een legsel van vijf eieren gekregen. De blauw-groene papegaai-amadine lijkt dus geen moeilijke kweekvogel te zijn. Door ver-

antwoorde kweek moet het mogelijk zijn deze vogel in Europa te houden.

Literatuur.

Goodwin, D. Estrildid finches of the world. London/Oxford, 1982.

Mayr, E. In: "Petrels" check-list of birds of the world. Cambridge, 1968.

Robbiler, F. Prachtvinken. Herkomst - soortbeschrijving, -verzorging - kweek. Amsterdam/Brussel, 1981.

Ziswiler, V. H.Güt-Monographie der Gattung "Erythrura" tinger.

H.Bregulla. Swainson, 1837 (Aves, Passeres, Estrildidae). Bonner Zoologische Monographien, no.2 1972.

Noot: Voor blauwgroene papegaai-amadine, wordt ook wel de naam Forbes papegaai-amadine gebezigd.

Tekst: G.en M.van Boekel.
Foto's: C.Scholtz/Verkade.

NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW

HAAL MEER TT-PUNTEN MET UW VOGELS!!
HET ALLERNIEUWSTE TRAININGSKAPJE.

- Eenvoudige montage (2 sec.)
- Past op ieder univ. TT-front
- Gemakkelijk op te bergen
- Praktisch onverlijtbaar

ADVIESVERKOOPPRIJS F 2,25
VERKRIJGBAAR BIJ UW DIERENSPECIALZAAK

ESVE - HOEVEN tel: 01659-4488

IJsselhal zwolle

ZATERDAG
15 september
1990

- * met 7500 m2 verkoopruimte de allergrootste.
- * geen tocht en kou door uniek sluizensysteem.
- * gezellig terras in de hal.
- * ruime parkeergelegenheid.
- * kwartels verboden: art. 3 veewet.
- * openingstijden: van 11.00 tot 16.00 uur.
- * handelaren voor 10.00 uur binnen.
- * plaatsreservering verplicht

Organisatie: "De Volièrevriend" Zwolle.
Inlichtingen: 038-213711 of 038-651834 na 18.00 uur

De volgende markt is op:
16 februari 1991

BROEDKOOP

Vogelartikelen
van A tot Zagers

Drinkfonteinjes nieuw model
Per 100 f 35,-, per 500 f 150,-
en per 1000 f 250,-
Koepelkooien f 19,- per stuk.
TT-kooien f 16,- per stuk.

Alle Witte Molen voeders tegen scherpe prijzen.
Tevens importeur van Bevo en Turbo opfokvoeders.

RIEN ZAGERS
Rucphensestraat 16 - 4711 JL. St. Willebrord
Voor bezoek aan onze showroom, tel. 01653-4435

"ANIMALI"

- INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK
- POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - EINDHOVEN
- TEL. 040-113738 - TELEX 59437 Amali - NL
- STEEDS VOORRADIG EEN RUIE COLLECTIE TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS
- Vraagt te koop: kanaries, poppen, mannen, alle kleuren, Postuurkanaries en waterslagers. Betalen de hoogste prijs.
- VRAAGT ONZE UITGEBREIDE NIEUWE PRIJSLIJST.
- Vogelliefhebbers bezoekt ons park!
- Verkoop ook gedurende het weekeind!

ARDI-ELECTRONICS

FABRICATION
IMPORT - EXPORT

Voor inbrengen aansluiting Ardi-electronica of van de markt	ionengeneratoren (luchtreiniging) thermostaten (voor lucht en vloeistoffen) dimmers (lichtregeling)
--	---

ARDI-ELECTRONICS Postbus 25 5627 ZG Helpef Ni 04577 - 8178

Boekel

De

Vogels tam maken is niet zo moeilijk

Frater Roger Willems.

Hoe dikwijls leest 'n tentoonsteller op 'n keurbriefje: "Vogel beter africhten" of "te wild" ofwel "moet kalmer".

Vroeger had ik hiermee ook wel eens problemen, maar nu zijn voor mij, kleur, vorm en grootte 'n veel grotere en moeilijker opgave. Sommige soorten zijn niet zo gemakkelijk rustig te krijgen, maar jongen uit kweekkooien worden vanzelf tam als men tenminste 'n echte vogelliefhebber is en van zijn vogels houdt. 'n Echte liefhebber blijft elke dag wat stil staan kijken bij zijn vogels om ze te observeren; hij keurt ze, hij praat er tegen en onbewust misschien maakt hij ze klaar voor de komende tentoonstellingen. Dit alles niet uit noodzaak, maar zuiver uit liefhebberij. De vogels gaan zich vanzelf rustig gedragen als de verzorger ook kalm is! 'n Echte liefhebber wil zijn vogels tam hebben. Het irriteert hem wanneer ze wild rondfladderen, stom tegen de draad opvliegen en eindelijk uitgejakkerd ergens in 'n hoek zitten te happen naar adem. Ze zouden het zo graag anders zien! Waarom begrijpen die vogels niet dat we bezorgd en goed voor hen zijn. Ook vogels die we dagelijks voeren als buiten de sneeuw ligt blijven schuw. Wanneer we over tamme vogels spreken moeten we rekening houden met 3 soorten tamheid:

De voedertamheid.

De vogels naderen ons omwille van het voedsel. Ze kennen onze roep, imitatie van hun gezang en weten dat er wat te krijgen is.

Affectieve tamheid.

Dit komt heel sterk tot uiting bij parkieten en andere vogels die met de hand zijn groot gebracht. Gemoogt 'n parkiet eens krabben op zijn kop en hij zal wat bijten aan 'n vinger of je oorlel. Toch

weten ze ook dat hun liefde beloond wordt en hier spreekt dan weer de voedertamheid.

'n Meer agressieve tamheid.

Dit zien we bij de fazant. Hij zet zich schrap en weert zich als wij hem naderen. Ook als ze aan het broeden zijn of jongen hebben, vliegen ze gewoon tegen u aan om u te weren. Dat doen trouwens de meeste vogels, zelfs in de natuur.

Waarom blijven sommige vogels zo schuw in de volière?

A. Door het dikwijls opjagen van de vogels. Hoe dikwijls moeten we vogels uitvangen in de volière? Allemaal vliegen ze dan wild rond en begrijpen blijkbaar niet dat we alleen die kanarie of zebra-vink nodig hebben.

B. Het storen als 't donker is. De vogels beginnen opgeschrikt rond te vliegen, botsen tegen de draad en verwonden zich, waardoor ze nog banger worden. Wanneer er s'nachts weer eens 'n kat tegen de draad heeft gehangen merken we dit s'morgens aan de vogels.

C. Wanneer men gedurig iets verandert in de volière bijv. de soort van nestkastjes of de plaats ervan. De zitstokken verandert, de struiken verplaatst enz...

Wat moet men doen om zijn vogels tam te krijgen?

1. Blijf kalm in de volière. Maak geen driftige en vlugge bewegingen. Vang zo min mogelijk vogels uit en jaag ze niet van 't nest. Maak van de gelegenheid gebruik als ze even van 't nest zijn.

2. Praat tegen je vogels; imiteer hun gezang en geef op vaste tijden 't voed-

sel. Met 'n meelworm of wat snoepzaad kan men zelfs 'n vogel op de hand krijgen. Het is gewoon 'n kwestie van tijd maken of anders gezegd van echt liefhebber zijn!

3. Uw vogels moeten 'n schuilplaats hebben waar ze zich veilig voelen. Daarom moet 'n broedkooi ook rondom dicht zijn en alleen aan de voorkant draad hebben. 'n Hangkooi moet hoog genoeg hangen, bijv. schouderhoogte. Wanneer men met zijn lichaam het voorzicht afsluit wordt de vogel bang voor dat zogenaamde grote beest. Hij voelt zich bedreigd.

4. Maak direkt in 't voorjaar de volière klaar en verander er niets meer aan door 't jaar, want vogels zijn "gewoontedieren" 'n bepaalde opening in de draad vinden ze na lang zoeken en wanneer je iets verandert moeten ze opnieuw beginnen.

Vogels die in groep leven zijn altijd moeilijker tam te krijgen. Wel de vogels met 'n langdurig huwelijk en die 'n eeuwenlange domestikatie hebben door-gemaakt, worden heel eigen met hun verzorger, bijv. eenden, ganzen, grote parkieten, enz...

Als slot: "Wie vogels wil houden om te kunnen strelen, moet geen vogels nemen maar zich 'n kat of 'n hond aanschaffen".

NECTARVOGELS

Tekst: Jan Bart Hertroys.
Foto's: C.Scholtz/ v.'t Hart.

Vogels die nectar uit bloemen als hoofdvoedsel tot zich nemen komen voor in de oude wereld (Afrika, Azië en Australië) en in de nieuwe wereld (Amerika). In de nieuwe wereld worden die vogels kolibries en in de oude wereld nectarvogels genoemd. In dit verhaal wil ik het hebben over deze nectarvogels. Ik heb ze uit Afrika en uit Azië en ik houd deze vogels in mijn huiskamer in een viertal grote kooien. Deze kooien zijn bijna allemaal voorzien van verlichting, aangesloten op tijd klokken. Ik houd deze vogels zowel s'zomers als s'winters binnen. De kooien heb ik van binnen ingericht met groene en bloeiende planten in de hoop dat de vogels zich er een beetje in thuis voelen. Met een geleerd woord noemen we dat "Biotoop nabootsing". Nectarvogels bekoren mij door hun kleurenpracht en door het liedje dat zij ten gehore brengen. De mannetjes hebben de meest fantastische kleuren, vaak metaalachtig. Rood, blauw, groen, paars en geel, het is een bont feest. Sommige lijken op schitterend gekleurde vlinders. Omdat er heden ten dage voor dit soort vogels een prima voor ontwikkeld (Proleed van Engelseer) en op de markt gebracht is, is het niet meer zo moeilijk om deze vogels in leven te houden. Tweemaal daags moeten hun drinkbuisjes schoon gemaakt en gevuld worden. Het voor dat ik gebruik, een poeder dat aangelengd moet worden met water, maakt het niet meer noodzakelijk om b.v. fruitvliegjes bij te voeren. Ik doe dat dan ook bijna nooit. Op het ogenblik heb ik o.a. een koppel van Hasselt's nectarvogels uit Azië, een koppel Venustra-nectarvogels uit Afrika en een koppel Gould

Gould's nectarvogel

nectarvogels uit Azië en dan nog wat andere losse exemplaren. Wat een schoonheid, wanneer je deze juweeltjes in hun kooien ziet rondvliegen. Mijn vogels betrek ik van verschillende groothandelaren. Na aanschaf geef ik ze 10 dagen lang uit voorzorg een anti-schimmelmiddel (Nizaral), omdat ze nogal eens last kunnen hebben van schimmelziektes. Op de van Hasselt's nectarvogels heb ik twee jaar lang moeten wachten, maar uiteindelijk was er enige tijd geleden een zending bij een groothandel in Ridderkerk. Omdat ik weet dat ze zeer moeilijk te verkrijgen zijn, heb ik toen maar gelijk twee koppels aangeschaft. De poppen van de nectar-

vogels zijn moeilijk uit elkaar te houden. Hun hoofdkleur boven is vooral olijfgroen en hun buikkleur is meestal geelachtig groen. Daar de poppen van de verschillende soorten zeer moeilijk te onderscheiden zijn, is het lastig om een koppel samen te stellen. Je kunt ook niet zomaar de verschillende soorten bij elkaar zetten omdat er een aantal nogal strijdustig zijn. Het is dus uitkijken gebiuzen. Die agressiviteit heeft mijn inziens te maken met hun manier van voedsel vergaren. Nectar is soms schaars dus er moeten territoria afgebakend worden. In de kooi los ik dat op door soms meerdere nectarbuisjes te plaatsen. Mijn grote wens is om te zijner

Van Hasselt's nectarvogel

tijd met deze vogels te kweken, dat is nog maar een enkeling gelukt. Een ieder die tijd heeft en vaak thuis kan zijn om regelmatig de buisjes schoon te maken en nectar te verschaffen, kan ik aanraden om een koppeltje te proberen in een grote kooi of vitrine. De aanschaf is niet goedkoop, tussen de honderd en vierhonderd gulden, maar het loont de moeite. En nogmaals de voersamenstelling hoeft geen probleem te zijn. Over de twee soorten nectarvogels uit Azië die ik in mijn bezit heb het volgende: Op de eerste plaats zoals gezegd de van **Hasselt's nectarvogel**, *Nectarinia sperata*. Op de foto ziet U hem in al zijn pracht. Het is een van de kleinste soorten uit Azië, het formaat bedraagt ongeveer 10 centimeter. De bovenzijde is zwart met een blauwe metalliek glanzende streep, kop en nek zijn metaalachtig, kin en keel zijn amethist metaalachtig (purperkeel sunbird) en de borst is roodbruin, meer rood dan bruin, overgaand in zwart wat de onderdelen betreft. De snavel en de poten zijn zwart. Het vrouwtje is olijfgroen met een geelgroenachtige onderzijde. Een belangrijk onderscheid met andere poppen

vormt de zwarte staart, iets wat vele andere vrouwtjes niet hebben. De onderzijde van de staart vertoont meestal enkele witte stippen. Ze komen voor in Zuidoost Azië. Hun biotoop wordt gevormd door tuinen, in cultuur gebracht land, struikgewas en mangrovebossen. In de kooi valt de soort vooral op door het volumineus liedje dat de man ten gehore kan brengen en door de schitterende kleuren. Ik vond ze ook vrij tam en vertrouwelijk worden alhoewel ik ze nooit buiten de kooi laat vliegen. Wanneer ze goed gewend zijn ga ik rustig beginnen met het verschaffen van nestmateriaal zoals mos, spinrag, fijn gras etc. en dan maar hopen op een portie geluk. De tweede soort waarover ik iets wil vertellen is de **Gould's nectarvogel**, *Aethopyga gouldiae*. Ook deze vogel is afkomstig uit Zuidoost Azië. Hun biotoop wordt gevormd door wouden en struikgewassen. Uit de bloesems zuigen ze de nectar en ze eten kleine insecten die zich o.a. rondom de bloesem en de bladeren bevinden. Gedurende de zo-

mermaanden leven ze op grote hoogte tussen de 1500 en 3000 meter en in de winter ook in de vochtige laaglandwouden. Het mannetje valt op door zijn prachtige kleuren en zijn verlengde middelste staartpennen. Hij is rood op de bovendelen en aan de zijden van zijn kop, heeft een fel gekleurde gele stuit en is geel op de onderdelen. Hij heeft een scharlakenrode borst. De kroon, oorstrepen, kin en keel, een vlek naast de borst, de bovenstaartveren en de middelste staartpennen en staart zijn metaalachtig, gewoonlijk met een violetachtig tintje. Het popje is olijfgroen aan de bovenzijde, maar ze is goed van andere poppen te onderscheiden omdat ze een heldergele stuitband heeft. Aan de onderzijde van de staart heeft ze wat bleke vlekjes. Ze heeft vervolgens een geelgroenige onderzijde (volgens sommige wat meer grijsig op keel en meer geel wordend naar de buik toe). Deze soort is ongeveer 11 centimeter lang, de lange staartpennen niet meegerekend. De vogels bouwen een beursvormig nest. Het materiaal bestaat uit mos, plantworteltjes e.d. en ze bekleden het nestje van binnen met pluisjes en ander zacht materiaal. Meestal bouwen ze hun nest aan het uiteinde van een tak van een lage struik. Er worden twee witte eitjes gelegd, die aan het stompe einde roodachtige vlekjes bezitten.

osel

De

LORI'S ALS HOBBY, NIET ZO MO

De gedragingen en kleurenpracht van de meeste soorten lori's spreken elke vogelliefhebber aan. Desondanks worden lori's niet echt veelvuldig gehouden en waarom eigenlijk niet. Volgens mij komt dat tengevolge van de literatuur die in het algemeen toch wel enigszins onduidelijk is. Met name over de voeding wordt vaak moeilijk gedaan, zodat het voor veel mensen aanleiding is om deze vogels niet te houden. De meeste verstrekken als voedsel een mengsel van bambix, nutrix, brinta, protifar en honing. Ik zal niet zeggen dat het slecht is maar goed vind ik het ook niet. Het is dikwijls erg dik en de vogels knoeien er veel mee. Waar leven lori's in de natuur van? De meeste soorten voeden zich met diverse soorten vruchten, zachte of halfrijpe zaden, nectar en stuifmeel met als eiwit-aanvulling larven, rupsen en eventueel een vogeleitje. In de handel zijn erg goede en complete lorinectars in droge vorm te koop maar ik vind ze persoonlijk veel te duur. Ik maak die nectar zelf en het kost dan veel goedkoper. Een compleet mengsel bestaat uit

1 kg witte kristalsuiker, 1 kg tarwebloem, 200 gram druivensuiker, 375 gram soja lecithine poeder en 5 theelepels gistocal per kg. stof. Dit voedsel komt per 2' kg op een prijs van ongeveer 9 tot 10 gulden en dat scheelt! De stof is prima in droge toestand te bewaren. Als extra aanvulling kunt u er eventueel wat stuifmeel of pollen doorheen doen, erg vitaminerijk. Veel hoeft niet want het soja lecithine, verkrijgbaar bij iedere reformzaak, voorziet in de eiwitbehoefte. Het droge mengsel meng ik met al eerder aangemaakt aardappelzetmeel tot een dunne stroop en klaar is de complete lorivoeding in de verhouding een kwart lorinectar aangevuld met driekwart lauwater en het aardappelzetmeel. Door het lauwater lossen de suikers meteen op. U ziet dat ik geen brinta of bambix gebruik. De vogels zijn gek op het voedsel en het is gemakkelijk in drinkflesjes te geven, hetgeen ik s' morgens en s' avonds doe. Het voordeel van drinkflesjes is dat de vogels schoon blijven en ook de kooien worden minder vuil. U kunt gerust nog wat fruit bijge-

ven, het liefst appel want met banaan en citrusvruchten moet u oppassen, de vogels kunnen daar darmstoringen van krijgen. Tevens kunt u de vogels garst dunne wilgetakken geven, goed voor hun snavel en het voorkomt eventuele bekschimmel. Steek die schimmel toch de kop op, stip dan de plekjes op de snavel of in de mondholte aan met nistatine of nizoral. Er zijn ook soorten, zoals de Trichoglossus, die graag zonnepitten eten, maar het mag geen hoofdvoedsel worden, dat is en blijft de lorinectar.

Als u nu jarenlang bijvoorbeeld kanaries of tropen heeft gekweekt en u voor uw gevoel aan het einde van de hobby bent omdat u al zo veel keren prijzen hebt gewonnen, dan moet u het toch eens met lori's gaan proberen. Begin maar eens met één soort. U hoeft er geen abnormaal grote volières voor te hebben. De kleine soorten zoals de viooltjeslori, kunt u zelfs met gemak in kist- of broedkooien kweken, als die kooien maar een lengte hebben van

EILIJK ALS HET LIJKT

zo'n meter. Voor grotere soorten moet de lengte 1.50 meter zijn, 75 cm diep en 75 cm hoog. Als bodembedekking kunt u het beste grof zaagsel of hennepvezel gebruiken. Zelf heb ik de vogels enige tijd op gaas gehouden maar dat kan de vogel wel eens een nagel kosten, ik doe dat dus niet meer. Er zijn liefhebbers die in de koolen kattebakvulling gebruiken als bodembedekker maar omdat de ontlasting van de lori's dun is en plakkerig wordt die bodembedekking dan heel erg hard en is vaak moeilijk te verwijderen. De meeste lori's kunnen we in de zomer buiten houden, in de winter echter en zeker bij vorst moeten ze binnen zijn.

Lori's hebben de eigenschap tot broeden over te gaan als het bij ons najaar wordt en die periode kan duren tot half de daarop volgende zomer. Zij die deze vogels in de winter toch buiten houden, boeken met de kweek slechts magere successen. De vogels hebben dan te veel energie nodig om de eieren of jongen warm te houden. Alle lori-soorten hebben grote behoefte aan een bad en we dienen er dan ook voor te zorgen dat ze minimaal 3 tot 4 keer per week een goed bad kunnen nemen.

Als men lori's wil aanschaffen en er nog geen ervaring mee heeft, probeer dan wel te beginnen met die soorten die regelmatig worden gekweekt, zoals de eerdergenoemde vloottjeslori, maar ook de groenke lori of de lori van de blauwe bergen. Als het kan begin dan ook nog eens met jonge vogels. Laat u echter niets wijs maken over zgn. kweekkoppels, want neemt u maar van mij aan, die zijn echt niet te koop, tenzij er buitengewone omstandigheden zijn. Ik ken van die gevallen waar men afging op het verkooppraatje, ja meneer een gegaandeerd kweekkoppel. Goed, er kwamen inderdaad eieren maar wel vier in plaats van twee, kortom, twee poppen! Blijf dus attent en probeer het kaf van het koren te scheiden.

Kleine lori's zijn op een leeftijd van ongeveer anderhalf jaar geschikt voor de kweek, de grotere soorten moeten wel zo'n jaar of drie oud zijn. De rest hangt af van moeder natuur, er valt niet te dwingen. Als u de boeken raadpleeg om uw keus te bepalen, laat u dan niet leiden door zeldzaamheden, beperkt u tot de meest voorkomende en dus ook goedkopere soorten. Als je voldoende

ervaring heb opgedaan, komen andere soorten vanzelf wel in beeld. Ik zoek overigens nog naar Iri'slori's, maar ook deze zijn zeldzaam en kom je er zeker niet gemakkelijk aan. Ik ken echter wel kwekers in ons land, maar die verkopen ze niet aan landgenoten; concurrentie weet u!

De broedblokken die ik voor mijn lori's gebruik zijn niet zo diep. Uit ervaring weet ik dat de vogels in diepe blokken het nest regelmatig verlaten omdat ze iets horen of anderszins. Kortom, het zijn overwegend nieuwsgierige vogels die graag de zaak, ook buiten het nest, in de gaten houden. In een diep blok zien ze niets, dus komen ze er uit. Is het blok ondiep, dan kunnen de vogels al zittend op de eieren toch naar buiten kijken en broeden ze derhalve aanmerkelijk rustiger. Buiten de broedperiode dienen de blokken onder het bereik van de vogels te blijven, ze brengen er de nachten in door. Broedblokken voor de zogenaamde hangparkietjes, zijn naar verhouding lang. Ze worden meestal schuin opgehangen. Als nestmateriaal kunnen we takjes en of blaadjes geven die ze net als enkele agapornissoorten tussen de vleugels steken en ze zo naar de nestruimte transporteren. Over het algemeen broeden deze soorten graag in kolonieverband, met twee of meer koppeltjes samen. Er zijn overigens wel weer uitzonderingen op. Bedoelde loriculussoorten zijn heel goed samen met andere kleine vogels te houden. Ook zijn ze voor de tentoonstelling geschikt en meestal best wel trekpleisters. Het is daarom jammer dat we ze zo weinig zien. Er bestaan voor de loriculussoorten geen standardeisen en daarom komt het wel eens voor dat ze naar mijn mening niet helemaal juist op een keuring worden beoordeeld. Als er meer komen, zal die vaardigheid wellicht ook toenemen. Laten we ons daarom meer toeleggen om met deze mooie vogels, en ook zeker met grotere lori's, te kweken. Eenmaal gewend zijn het best sterke en goed te kweken soorten.

Tekst: L. Polane, Leiden.
Foto: H. Lacey.

KALENDER 1990

De scharlakenrode menievogel

De eerste keer dat ik deze vogels in levende lijve te zien kreeg, was in september 1951 toen we met ons schip in Colombo lagen. Op mijn vraag hoe de vogels heetten, kreeg ik als antwoord "Orange minivet", maar vaker gebruiken ze het woord "Sultan-bird" (sultan-vogel) en ik zal u straks verklaren waarom. Eerst iets over de menievogels in het algemeen. Ze zijn ongeveer 20 cm lang; de mannetjes zijn prachtig oranje of rood en zwart, de vrouwtjes geel of oranje en zwart. Het zijn boomvogels bij uitstek en op de grond komen ze niet of nauwelijks. De snabels zijn stevig en aan de punt gehoekt, ongeveer eender als de snabel van onze kauwieren. Het voedsel is dierlijk. De scharlakenrode menievogel (*Pericrocotus flammeus*) is standvogel op Sri Lanka, waar hij het meest voorkomt in beboste gebieden. Graag zijn ze in de buurt van water. In het laagland zijn ze aanzienlijk minder talrijk dan in de heuvels. De vogels leven voornamelijk paarsgewijs of in familiegroepjes. Omdat de mannetjes in het onvolwassen kleeft veel op de vrouwtjes lijken, dacht men dat één mannetje meerdere dames bij zich had en vandaar de naam "Sultanvogel", die ik al even noemde: de heerser met zijn haremdames. Zijn de heren eenmaal volwassen en hebben ze het prachtige zwart-rode kostuum aangetrokken, dan vallen de groepjes uiteen om voor de voortplanting te zorgen. Hun voorkeur gaat dan uit naar oeranden, grote boschages in cultuurgebieden en hoge windsingels rond de theeplantages. Het nest is een komvormig bouwsel, vervaardigd van korstmossen, verweven met spinrag en verstevigd met nerven van dode bladeren. Het nest, dat doorgaans op een hoogte zit van zes tot meer dan dertig meter, is zeer moeilijk te vinden, temeer daar de vogels het camoufleren met korstmossen en stukjes bast. De toekomstige kinderkamer bevindt zich in een takvorm of aan het uiteinde van een tak. De twee eitjes zijn licht blauwgroen met geligbruine en grijze vlakjes. De eieren worden door de pop uitgebroed, terwijl pa de wacht houdt. Wel zorgen beide voor de verzorging van het kroost. Zoals reeds gezegd, is het voedsel dierlijk. De kruinen van de bomen worden stuk voor stuk onderzocht naar rupsen, groene kreukels en andere insecten. De roep is zoiets als "twie-twie-twie-twie-twie-twie" en de zang van het mannetje daar een "verfraaide versie" van.

Meindert de Jong

Ervaringen met de g

Tekst: Cees van Berkel, Foto's: Ton de Bruin en Cees Scholtz/v.Os

Volwassen gestreepte kuiltimalie

De soort, **Yuhina castaniceps**, komt in 6 rassen voor in Benegal, Sikkim, Assam, Birma, Thailand, Zuid China, Indochina en Borneo. Het is de enigste Yuhina-soort met wit in de staart. Tussen de rassen onderling bestaan er nogal wat verschillen in de uiterlijke verschijningsvorm, althans wat kleur en tekening betreft; het formaat is bij alle rassen hetzelfde, ongeveer 13 cm.

De nominaatvorm heeft een lichte kastanjebruine kopbevering, bij een ander ras, *Y.c.plumbeiceps* bijvoorbeeld, beperkt zich het kastanjebruin alleen tot de bevedering op de oorstreek en is de kuif, de kopbevedering dus, grijs. Bij het ras *Y.c.torqueola*, waar het in deze bijdrage om gaat, loopt de kastanjebruine bevedering vanaf de oorstreek door tot achter in de nek.

Deze timalies leven in het algemeen in de onderbegroeiing van de bergwouden, tussen 600 en 1500 meter hoogte, waar ze ook een belangrijk deel van hun

voedsel vinden hoofdzakelijk bestaande uit allerlei insecten maar ook uit zaadjes, bessen en nectar. In groepjes van 20 tot 30 vogels trekken ze rond.

Het nest van deze timalies is een compact komvormig bouweel dat gemaakt is van fijne, malse grasstengels en ander plantaardig materiaal zoals mossen, dode bladeren en fijne haarworteltjes. Een compleet legsel bestaat uit 3-4 eitjes die een witte tot heel lichtblauwe schaal hebben welke aan de lange zijde is bezet met bruine tot roodbruine vlekjes. De broedduur bedraagt 12 dagen

en zowel man als pop zijn daarbij actief betrokken, beurtelings bebroeden ze de eitjes.

De heer **Henk Koning** in **Velserbroek**, had in een dierenwinkel al geruime tijd een paartje van deze gestreepte kuiltimalies zien zitten. Op een gegeven moment was hij weer in die winkel en zag hij dat een van de vogels met opgezette buikveren en een opengesperde snavel zat. Gevoelsmatig vond hij dat een goed beeld en waarschijnlijk onbewust bracht hij dat beeld in verband met een vorm van baltsvertoon. Vandaar

gestreepte Kuiftimalie

dat hij op die dag de vogels kocht en ze direct los liet in de buitenvolière. Deze volièrre is 2.55 m lang, 2.50 m breed en 2.25 m hoog en alreeds bevolkt met een koppel himalaya-en chinese groenlingen, een paar putters, een paar pallas roodmussen en een paartje baardsijsjes. Twee dagen later waren de timalies behoorlijk agressief, althans zo leek het wel en Koning had het voornemen om beide vogels uit te vangen. Op dat moment zag hij dat een van de timalies met kokosvezel aan het slepen was waarmee dat drukke agressief aandoende gedrag meteen was verklaard, de vogels zouden inderdaad in broedstemming verkeren; laten zitten dus! Na een week was in een conifeer een vrijstaand komvormig nestje gebouwd op een hoogte van ongeveer anderhalve meter. Enkele dagen nadien werden

er in dat nestje 4 eitjes waargenomen, met een heel licht blauwe schaalkleur en bruinachtige vlekjes. Ik schat, zo schrijft Koning, dat de broedperiode ongeveer 13 dagen heeft geduurd. Toen ik meende dat de jonge vogels ongeveer 6 dagen oud waren, heb ik nestcontrole uitgeoefend. Ik zag drie jongen liggen met een donkere huidskleur en ook donkere donsveertjes, welke naar mijn gevoel nog te klein waren om te ringen, dat heb ik dan ook zo'n drie dagen later pas gedaan met 2.9 mm ringen. Bijna een week later vlogen de jongen uit en verbleven ze voornamelijk in een dwergheester vlak boven de grond. Ze waren nog steeds duidelijk kleiner dan de oudervogels en bovendien hadden ze niet of nauwelijks een staart. Mogelijk dat ze toch wel te vroeg het nest hebben verlaten. Zodra ik de

volièrre binnenkwam, werden de oudervogels erg onrustig. Het bleef gedurende de daarop volgende weken in grote lijnen onveranderd, alleen de jonge vogels ontwikkelden zich geleidelijk. Ongeveer drie weken nadat ze het nest hadden verlaten waren ze zelfstandig. In hun jeugdkleed zijn ze matter en valser van kleur dan de oudervogels en vooral ook het bruin op de wangen is duidelijk fletser van tint, aldus de heer Koning. Als voedsel verstrekte hij buffaio-wormpjes, ontvelde meelwormen, kleine krekels, mierenpoppen, veel spinnetjes, bladluis, Claus insectenvoer, universeelvoer, wat CèDè eivoer en fruit en nog wat geraspte kaas. Een van de jongen is doodgegaan, vermoedelijk omdat hij door de oudervogels die weer wilde gaan nestelen was verwond. De oudervogels zijn toen uitgevangen en apart gezet. De twee overgebleven jongen hebben de jeugdcruis goed doorstaan maar eer ze volledig volwassen dus echt op volle kleur zijn zullen ze wel heel dicht de leeftijd van 2 jaar hebben bereikt.

Jong, ongeveer een half jaar oud exemplaar.

VOGELS KRIJGEN EEN BETER LEVEN

Nieuwe bodembedekker vervangt zand in de kooi

Volgens een NIPO-enquête uit 1988 telt Nederland 1,2 miljoen liefhebbers van kooi- en voliërvogels. In totaal houden zij bijna achtmiljoen vogels in en rond de woning. Voor al die gevederde vrienden is er groot nieuws: zij kunnen binnenkort nieuwe vloerbedekking tegemoet zien. Dat betekent meer hygiëne en betere levensomstandigheden.

Ieder vogeltje zingt, praat of kwettert zoals het gebekt is. Ook het voer van de diverse soorten is totaal verschillend. Een kanarie verlangt nu eenmaal iets heel anders in zijn bakje dan bijvoorbeeld een parkiet. Zelfs in de lekkere extraatjes die de dieren tussendoor krijgen, zitten verschillen. Maar niet in het verse drinkwater, waar alle vogels elke dag over dienen te beschikken. Er is nog iets dat we niet mogen vergeten, omdat de gezondheid van de dieren vooral daarvan afhangt: de hygiëne, kooi of voliëre, maar ook de zitstokken en de voer- en waterbakjes dienen regelmatig te worden schoongemaakt. Wat vogels eten, moeten ze immers ook weer kwijt. De bewijzen daarvan zijn duidelijk in de kooi terug te vinden. Vooral op de bodem. Sinds mensengeugenis wordt de bodem bedekt met een laagje vogelzand. Een goed alternatief was tot nu toe niet gevonden. Jammer, want de deskundigen zijn het er over eens dat zand op de bodem voor de vogels bepaalde risico's met zich meebrengt. Zand mist de eigenschap te absorberen. De ontlasting van de vogels, maar ook het gemorste drink- en badwater zullen niet gauw opdrogen en geurtjes blijven hangen. Op de bodem ontstaat een rijk leven van kwalijke bacteriën. Vogels zijn bepaald keurige eters. Zij morsen in hun enthousiasme nogal wat voer, dat op de bodem valt. Wanneer zij zich later op de begane grond bevinden, wordt dat gevallen voer alsnog opgepeuzeld. De gevolgen laten

zich raden: de bacteriën hebben het voer besmet en krijgen nu de kans de gezondheid van de vogel danig te schaden.

Oplossing

Enkele jaren geleden werd er onder het merk Puik Fris een nieuw soort kattenbakvulling geïntroduceerd. Die heeft inmiddels zijn praktische, maar vooral grote hygiënische waarde bewezen. Hij absorbeert als geen ander omdat het een papierproduct is, gemaakt volgens een beproefd Nederlands recycling procédé. Producent Holland Diervoeders introduceert thans Puik Fris als bodembedekking voor kooien en voliëres. Het product kent dezelfde basissprincipes, zij het dat de papierkorreltjes op een aangepast, dus kleiner, formaat worden gemaakt. Uitgebreide testen hebben bewezen dat er aan alle verwachtingen voor een gezond vogellevens wordt voldaan.

Milieuvriendelijk

De milieuvriendelijkheid van Puik Fris is drievoudig. Doordat de kooi droog blijft, krijgen bacteriën geen kans. Nare luchtjes in huis behoren tot het verleden en het product vormt na gebruik geen enkele bedreiging voor ons eigen milieu. Een ander voordeel: papier is licht in gewicht en dat kan van de zware zakken zand niet gezegd worden. De 5- en zelfs de 20 liter zakken met Puik Fris zijn door iedereen makkelijk op te tillen. Ook zuinigheid speelt een belangrijke rol. Door het grote absorptievermogen is het product zuinig in gebruik, aankoeiken is verleden tijd, dus wordt het verschonen van de kooi een stuk makkelijker.

Vogelgrit

In de natuur zijn vogels altijd op zoek naar kiezelzand, die in de maag broodnodig zijn voor een optimale vertering van de zaden. Die kiezelzand werden tot nu toe door het voliërezand gemengd. U begrijpt het al: juist op de bodem huizen de bacteriën die dan met het grit worden opgepikt. Met het nieuwe product op de bodem en een apart met grit gevuld voerbakje behoren alle risico's tot het verleden. Overigens bevat Puik Vogelgrit niet alleen voldoende maagkiezels, maar ook oestergrit voor de kalkbehoefte van de vogel en zelfs houtskool tegen eventuele maag- en darmstoornissen.

DE RAZA ESPAGNOLA.

Dit kleine vogeltje met zijn ranke lichaam, ook wel Spaanse dwergkanarie genoemd, heeft als postuurras nog steeds niet de harten van grote aantallen liefhebbers-kwekers gestolen. Heeft dit met de kleur te maken? Veel van de vogels die op tentoonstellingen worden ingezonden zijn groen of bont van kleur, voor de afzet van overtollige vogels naar de handelaar toe staan deze voor die kleur niet in de rij. Daar komt nog bij dat het vogeltje voor de niet kenner wordt verstoet voor een niet volgroeide kleurkanarie, jammer toch. Sinds 1961 is deze vogel internationaal erkend. Sindsdien kende deze vogel voor en tegenspoed en vermoedelijk mede door het internationaal weinig gebrachte pietje, geraakte hij in de vergetelheid. De laatste jaren is daar duidelijk verandering in gekomen. Ook in Nederland wordt deze vogel door steeds meer liefhebbers gehouden, al is de groep kwekers ten opzichte van andere rassen nog beperkt. Er vanuit gaande, mits men gezonde vogels heeft, dat er met de Raza goede kweekresultaten mogelijk zijn. Voor het kweken van de juiste typen blijft het een eerste vereiste, bij het samenstellen van de fokparen erg selectief te werk te gaan en nooit vogels te koppelen waarin dezelfde fouten schuilen. Vogels met duidelijke rondingen aan het lichaam of teveel zichtbare dijen kan men beter uitsluiten voor de kweek. Gezien het feit dat mini-rassen altijd de neiging hebben om groter te groeien, is het belangrijk om voor de kweek de kleinste en de slankste vogels te gebruiken met een niet te lange bevedering. Kort bevederd x iets langer bevederd oftewel intensief x heel licht schimmel zal de beste resultaten geven. De rankheid van de vogel werkt positief op het formaat. De vogel heeft soms de neiging zich wat onrustig en schuw te gedragen, enerzijds veroorzaakt door de vaak wat vluggere bewegingen van deze mini kanarie. Door de vogels in niet te grote kooien te houden met indien mogelijk de zitstokken aan de voorzijde zullen zij spoedig hun schuwheid afleggen en ondanks hun levendigheid zich ook in tentoonstellings-

kooien goed willen laten zien. Als wij de standaard-eisen voor deze vogel doornemen, alvast geëit op de nieuwe keurbriefjes, komen wij de volgende omschrijvingen tegen.

VORM 20 punten.

Ranke vorm zonder uitgesproken rondingen en ook zonder platte vlakken. De schouders mogen niet uitsteken. Spanje schrijft: Borst recht en smal zonder rondingen. Rug recht en smal zonder rondingen.

KOP EN HALS 20 punten.

De kop moet klein en amandelvormig zijn, nek kort, smal en invallend. Spanje schrijft: Kop, klein hagedis of nootvormig. Hals, kort en duidelijk gescheiden van het lichaam.

GROOTTE 20 punten.

De lengte van dit ras moet 11,5 cm. zijn. Spanje schrijft 11 cm., maar is tolerant tot 12,5 cm.

BEVEDERING 15 punten.

De bevedering moet gesloten, intensief en matig intensief zijn zonder enige krulling. Spanje schrijft: Gladde, goed tegen het lichaam aangesloten bevedering.

HOUDING 10 punten.

De vogel moet een levendig karakter tonen, zonder een nerveuze indruk te maken. Spanje schrijft: Beweeglijk, met de wil zich te laten zien.

VLEUGELS/STAARTEN/POOTJES 10 punten.

De vleugels moeten op de rug goed sluiten. Zij mogen elkaar niet kruisen. De staart is betrekkelijk smal, gesloten en moet aan de punten de vorm van een zwaluwstaart vertonen. De dijen mogen nauwelijks zichtbaar zijn. Pootjes zijn kort. Spanje schrijft: Vleugels eindigen in een punt. Staart middelmatig van lengte, gesloten en eindigend als de staart van een vis. Dijen bijna onzichtbaar. Tussen enkel- en kniegewricht 14 mm. Kleine teentjes.

CONDITIE 5 punten.

Raszuiver, gezond, rein en ongeschonden. Hiervoor bij de Spaanse club "Raza Espagnola" (U.C.B.) geen nadere omschrijving, men doet dat af met 2 woorden, mini kanarie. Voor de Nederlandse Standaard is voor dit ras geen kleur omschreven. De Spaanse Standaard noemt als kleur: ongepigmenteerd-eenkleurig of bont. Bij effen ongepigmenteerde vogels komt de ranke rompvorm en het kleine formaat meestal het beste naar voren, maar voor een korte en goed gesloten bevedering is het wenselijk voor de kweek de bontfactor niet uit te sluiten. Dit specifieke Spaanse ras, zal naar ik veronderstel, aldaar ook in grotere aantallen gekweekt worden. Misschien bevestigt de C.O.M.-tentoonstelling in 1992 ons dat, wanneer Spanje deze show mag organiseren. Het kweken van goede vormrassen blijft een uitdaging, daarop maakt de Raza Espagnola geen uitzondering. Succes.

Sikkés

De kweek van de forpusen is de laatste jaren sterk toegenomen, deels door de specialisatie van enkele kwekers, deels door de uitmuntende uitslagen die deze vogels behalen op de tentoonstellingen. Verschillende soorten van deze 7-koppige familie zijn nogal moeilijk te kweken. Om ze zelfs aan de kweek te krijgen is soms een probleem.

Daarentegen kweker andere liefhebbers ze als muizen. Maar niet zozeer het aantal jonge vogels telt, doch wel de kwaliteit. Alhoewel de ene soort schuwer is dan de andere, mag men gerust stellen dat ze eens hun baasje goed kennen en weten wat voor goed hij hun voorschotellet, ze genegenheid teruggeven. Niet voor niets worden ze door ingewijden de love birds van de nieuwe wereld genoemd. Met wat geduld en kennis maakt men van deze vogels de beste showvogels zodat ze niet onderdoen voor andere dwergpapegaaien. Het is wel geweten dat de normen anders liggen in Nederland dan in Vlaanderen voor wat betreft het keuren van deze vogels. In Vlaanderen wordt duidelijk belang gehecht aan de presentatie en houding van de vogel, doch dat betekent niet dat de punten kleur en tekening uit het oog verloren worden. Het is begrijpelijk dat het aangener is voor een keurmeester een kalme niet menschuwe vogel voor zich te krijgen dan een in een hoekje gekropen bange wezel. Als de vogel kalm poseert en zich toont is het misschien wel een punt vooruit op dat vlak, een nadeel is dan wel dat elke kleine fout, wat tekening en kleur betreft, zeker niet verborgen blijft. Kent U iets mooier dan een grijsrugje dat op de punt van zijn stokje een snoepje komt bedelen gelijktijdig zijn mooi afgelijnde wangen laat zijn of zijn kobaltblauwe stuit laat bewonderen ??? De rust in zijn stam inbouwen duurt wel enkele jaren. Door streng selecteren, de "wilde" te weren en door sommige nesten met de hand groot te brengen, bouwt men een zeer rustige stam op.

De vogeltjes zijn nochtans gemakkelijker te houden dan de agapornidesoorten, lang niet zulke knagers en biters aan de kooien, en bijlange niet zo lui-

FORPUSKWEEK, niet alleen voor specialisten

Tekst: Frans Coppieters
Foto's: Bob Dijkmans.

druchtig hun gekwetter is zelfs zacht te noemen. De kostprijs is voor sommige soorten niet hoog. In felte zijn het ideale vogeltjes om te houden indien men over weinig ruimte beschikt. Een kweekkooi van 40x40x60 worden door de grijsrug-, groenstuit-, gebilde- en blauwvleugeldwergpapegaai als ruimschoots voldoende beschouwd. De grotere soorten als geelmasker-en Mexicaanse blauwvleugels moeten in een ruimere kweekkooi gehuisvest worden.

De kweek van de blauwe grijsrug Een Vlaming klopt de Hollander.....het zou een titel kunnen zijn van een sportkrant gedurende de Tour de France.....een toevalstreffer.....vlak in de roos.....of heeft de konijnenpoot van Guy Thys die steeds meermaals de Rode Duivels geholpen heeft het Oranjeteam te verslaan, hier een rol gespeeld.....ik laat het U noemen zoals

U het wilt, maar ze werd gekweekt in Vlaanderen: de blauwe mutatie van de grijsrug forpus.

Eerlijk gezegd het was niet te voorzien, niet gepland noch afgesproken. Simpelweg twee vogeltjes, man en pop, uit de persoonlijke stam samen gezet in dezelfde kweekkooi voorzien van het beste en zuiverste voedsel, elke dag vers drinken, trosgierst naar believen, een appeltje, een worteltje als het past en ze deden hetkropen in het nestje en na 21 dagen broeden kwamen met tussenpoos van minder dan twee dagen, drie nakomelingskens te voorschijn. Niets aan de hand, alles normaal. Werden geringd met gesloten voertring op de 7de dag, lagen steeds met goed gevulde krop en kregen een mooi vetlaagje op de stuit. Dagelijks nestkontrolle werd vlot toegestaan en gaf geen enkel probleem, drie mooie

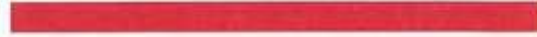
Grijsrug forpus geel

Grijstrug forpus blauw

Grijstrug forpus fallow

jongen groeiden als kool. Tot op een dag, enkele dagen na 1 april, rolden mijn ogen uit mijn hoofd, de stoppels waren opengebroken en enkele millimeters van de pluimen waren zichtbaar, in plaats van grasgroen waren deze azuurblauw. Ongelooflijk.....niet te geloven.....een koele kikker werd wild van geluk.....en trots. Het koppeltje werd, alhoewel het niet meer beter kan, extra in de watten gelegd en verzorgd. Elke dag werden de "kleintjes" bewonderd en getoond aan de

Grijstrug forpus wildvorm

collega's vogelliefhebbers. De deur werd haast plat gelopen door vrienden die kwamen delen in de vreugde. Merig fles werd gekraakt en met smaak geledigd. Door het vele in de hand nemen werden de vogeltjes ijsig kalm en niets mensenschuw. Normaal is, dat een kleurmutatie aan vorm en volume verliest, maar in dit geval was het juist omgekeerd; de vogels waren in volume toegenomen tegenover de wildkleur.

De tweede ronde bracht enkel wildkleur vogels, kans op split of echt al split. De derde ronde gaf terug een blauw exemplaar tussen de groentjes. Het koppel werd op rust gezet voor enkele maanden, want zulke vogels mag men niet uitputten. Men moet verder kijken dan een kweekjaar.

Noot:

Naaat de blauwe mutant zijn er inmiddels ook andere kleurslagen c.q. mutaties ontstaan, zoals de fallow en de gele. Het wachten is nu weer op de witte, of is die er al?

ysel

De

DE VOEDING VAN PAPEGAAIEN

Drie belangrijke factoren mogen we niet uit het oog verliezen bij de voeding van papegaaien, verscheidenheid, voedingswaarde en amusementswaarde. Maar al te dikwijls laten de 2 laatste aspecten te wensen over ten voordele van een vlug klaar te maken voeding. Zaden zijn bij sommige kwekers soms hoofdzaak.

Indien je zaden voert, wees dan zeker dat je vogels eventueel regelmatig vers voedsel, speciaal fruit en groenten ontvangen. Veel andere groenten naast de algemeen bekende worden ook graag genomen. Wanneer ik bijvoorbeeld rode of groene pepers klaarmaak, dan snij ik daaruit steeds de stengel en de zaden en bewaar het voor een Kaketoë of Amazone. Kalebas en komkommer wordt door verschillende papegaaien graag gegeten, terwijl tomaat dan weer een van de lievelingsgerechten van de Edelpapegaaien is. Groenten zijn een veel meer natuurlijke vorm van voedsel dan zaad, dat droog is, niet groen of sappig. Stel jezelf maar eens de vraag wat je het liefste eet een droge erwt of een die vers uit de peul, of zelfs een die ontdooid uit de diepvries komt. Erwten in de peul zijn voor de meeste papegaaien een uitverkoren lekkernij; ze zijn aantrekkelijk voor jonge vogels vooral gedurende de speenperiode. Als de verse erwtentijd voorbij is gebruik ik er uit de diepvries, even kort gekookt. Ze lusten ze warm, speciaal tijdens de winter. De erwten uit de peul halen, een natuurlijke activiteit, moedigt menig papegaai aan groenten te eten. Groene erwten en bonen hebben een veel grotere proteïne-, minerale- en vezelwaarde. Maïskolven scoren eveneens hoog in de papegaaienvoeding, gedeeltelijk omdat die de vogels veel amusement bezorgen, daar ze het met een poot moeten vasthouden om de korrels eruit te halen. De kolven moeten in korte stukjes gesneden worden, omdat papegaaien van natuur zeer verkwistende eters zijn en de slechte gewoonte hebben de kolf reeds te laten vallen terwijl

oysel

De /

hij nog maar half opgegeten is. Zoete mais wordt vooral door veel kleinere soorten graag genomen omdat die het met grote stukken moeilijk hebben, daarom geeft men het ook veel aan kleine lorisoorten. De groenbladerige groenten zijn belangrijke voeding, hoe donkerder groen des te beter; donker-groene kool heeft een groter vitamine A gehalte dan witte kool. Alle soorten bevatten vitamines van het B complex en eveneens bepaalde vitamines E. Niettemin, vele van de grote papegaaien zullen wel de stengel maar niet de bladeren eten, of kauwen wat op de stam. In ieder geval, geeft hun dat een bezigheid, en alle groenten, zelfs broccoli bladeren en stelen, zijn nooit te verwaarlozen. Boerenkool is echter een zeer bruikbaar groenvoer dat tegen alle koude op gewassen is. Het is uitzonderlijk rijk aan caroteen, vitamines en mineralen. Het meest populaire donkergroene blad is spinazie. Indien je een plaatsje over hebt in de tuin, gebruik het dan om er spinazie op te kweken, om als het kan het ganse jaar door een bron van vers voedsel met een hoog vitamine en mineraalgehalte (zelfs ijzer) en caroteen te hebben. Laatstgenoemde wordt wel een teveel aan vitamine A toegeschreven met als resultaat een wat te veel aan vet. Doch het meeste vet waarvan een papegaai last heeft komt uit de zonnebloempitten die evenwel ook veel proteïne bevatten, zodat dit zaad eveneens als een uitstekende voeding mag aangezien worden. Wortelgroenten die men mag verstrekken zijn rode wortelen en bieten. Wortelen bevatten heel veel caroteen en is een van het meest bruikbare en goedkope voedsel dat er bestaat. Voor vogels die met tegenzin aan wortelen knabbelen, snijdt de wortel dan in reepjes, iets wat meestal helpt; of anders kan men de wortelen geraspt onder het zachtvoer mengen teneinde het wat vochtig te maken. Bieten in kleine blokjes gesneden, zal door vele papegaaien aangenomen worden. Ik zelf heb de proef genomen met rauwe zoete (in de U.S.A.) aardappelen doch zonder succes; misschien dat ze ze liever gekookt en zachter hebben. Selderij is populair bij bijna alle grotere papegaaien, gebruik de

groene variëteit indien mogelijk, daar deze de meeste vitamines bevat. Het is rijk aan mineralen, bevat caroteen, een weinig vitamine B en is waardevol door zijn vezelgehalte. Niemand mag echter gewone aardappelen over het hoofd zien, of ze nu overgebleven zijn van de ta'el of nog warm na het koken. Ze worden met smaak verorberd door de grijze roodstaart en verschillende amazone's. Vele soorten houden eveneens van aardappelen in de schil gekookt. Een kleine stukje gebakken mag men wel eens af en toe als snoepje geven, doch niet meer, daar ze er vlug aan verslaafd geraken. Met een beetje moeite kan men een grote variëteit aan fruit verstrekken. Het meest universele uitverkoren papegaaienvoedsel van de kleinste Lori tot de grootste Ara is de granaatappel. Die blijken redelijk duur te zijn, dus tracht je winkelier te overhalen deze met een lichte beschadiging opzij te leggen; die zijn moeilijk te verkopen doch hebben niet minder kwaliteit. Worden ze echter geplet dan zijn ze orbruikbaar. Het onfortuinlijke van dit fruit met zijn rijke rode pitten is dat ze maar een heel korte seizoenperiode verkrijgbaar zijn. Ze laten zich ook niet goed invriezen. Het is me steeds een raadsel gebleven dat vogels die de vruchten nog nooit gezien hadden, er meteen van aten zonder ze zelfs eerst te onderzoeken, wat dus betekent dat het een ware delicatesse is, al kan het ook zijn dat het de kleur is die hen aanspreekt. Sommige papegaaien eten het vruchtvlees van de meloen, terwijl anderen dan weer alleen de zaden eten. Inderdaad, in het wild vormen meloenen een natuurlijk voedsel voor sommige soorten. Zij die het geluk hebben een vijgeboom in hun tuin te hebben zullen ontdekken dat niet enkel vijgpapegaaien van die vruchten houden. Het zijn de kleine zaadjes, eerder dan het vlees, dat meestal door agaporniden en dwergpapegaaitjes verorberd wordt. Verpakte vijgen geweekt of gedroogd, zijn ook heel goed. Gedroogde vijgen (in gezondheidswinkels het gehele jaar door te verkrijgen) kunnen een nacht in water worden gelegd, of droog verstrekt. Men kan op die manier eveneens rozijnen weken gedurende 1 nacht om aan klei-

ne lori's of hangparkietjes voor te zetten. Tropisch fruit, zoals papaya en mango nemen ze ook. Deze bevatten enzymen, die op hun beurt waardevolle ingrediënten betekenen voor de handpafok formules. Het is raadzaam een diepvrieskist aan te schaffen teneinde het gehele jaar door verzamelde vruchten op te kunnen slaan die men in het wild vergaard heeft, zoals haagdoorn, lijsterbessen en rozebottels. Deze laatste zijn het uitverkoren voedsel van mijn kaketoë's. Men moet echter opletten bij het verzamelen van wilde bessen, en vermijden die welke langs drukke auto-wegen groeien te plukken daar die volledig bevuild zijn door het lood dat zich in de benzine van de voertuigen bevindt. Alle grote parkieten nemen de haagdoornbessen voor hun harde kern; het vlees is voor hen onbelangrijk. Deze bessen blijven wel goed in de diepvries. Het is niet nodig ze te blancheren; maak de bessen los, was, droog en zet ze in plastic potjes in de vrieskist. Ook het voedsel voor menselijke consumptie is uitstekend voor papegaaiachtigen. Ontbijt overschotjes, zoals cornflakes, mag droog gegeven worden, apart of gemengd in zachtvoer. Hetzelfde geldt voor beschuiten. Droog honden en kattenvoer heeft een hoge voedingswaarde en is ideaal als men de papegaaien eraan krijgt. Ara's, amazone's en andere grote papegaaien tonen soms verlangen naar vlees. Die dierlijke proteïne heeft het meeste waarde bij het grootbrengen van jongen. Het is niet zeker of alle papegaaien in het wild dierlijk voedsel tot zich nemen, als de gelegenheid zich zou voordoen. Dat kan zijn in de vorm van een hagedis of zelfs (zoals het al eens gebeurde in Centraal Amerika) aan dode ezels. Het was zeer interessant om van 2 sprekers op de papegaaien konventie in Tenerife in oktober 1986 te vernemen dat ze papegaaien hadden gezien die zich in het wild voedden met slangen. De betreffende vogels waren roodvleugel ara's en de kleine goudvleugelparkiet.

Spitsstaartamadines

Spitsstaartamadines bewonen in Australië het droge steppenland-schap met veelal de eucalyptus-begroeiing. De mannetjes en popjes zijn grotendeels gelijk van kleur; de kop is blauwachtig licht-grijs, aan de zijanten iets lichter van kleur. Om de ogen bevindt zich een zwarte teugel die naar de snavel toeloopt. De borst is lichtbruin met een rose-achtige gloed, terwijl het vleugeldekk bruin is en donkerder van kleur dan de borstkleur. De buik is veel lichter gekleurd en de onderstaartdek-veren zijn wit. Kenmerkend voor de spitsstaartamadine zijn de middelste staartpennen, die op het eind draadvormig zijn en spits toelopen. De staartpennen zijn evenals de vleugel-pennen zwart. Bovendien hebben de buitenste vleugelpennen een smalle witte streep. Man en pop hebben een zwart, peervormige keelvlak die bij de man vaak groter is. Ter hoogte van de stuit loopt een zwarte band over de stuit via de zijanten naar beneden. De kleur van de snavel is dieprood of geel. De pootjes zijn vleeskleurig. De gemiddel-de lengte van de spitsstaart bedraagt 17 cm.

geslachtsonderscheid

Als regel kunnen we zannemen dat de kopkleur van de man iets lichter is als die van de pop. Mannen hebben ook vaak een iets forsere kop en snavel. De keelvlak is ook meestal groter maar er zijn ook poppen met een mooie grote keelvlak zodat dit dus niet doorslagge-

vend kan zijn. Dat is wel het geval met de zang; de mannen zingen een aardige strofe met verschillende toonhoogten. Maar er zijn mannen die zelfden of nooit zingen en dan kan het dus nog moeilijk zijn om een koppel samen te stellen. Volgens Fobiller zijn de man-nen over het algemeen iets forsere dan de pop en zijn ook de middelste staart-pennen iets langer. Dit gaat alleen op als de vogels zijn uitgegroeid tot vol-wassen dieren. Overtuigend bewijs is natuurlijk een nest met bevruchte eitjes. Een doorgewinterde kweker van deze vogels zal in het algemeen geen proble-men hebben met het samenstellen van zijn kweekkoppels. Hij weet precies het verschil in gedrag van man en pop en dan heb je het natuurlijk een stuk ge-makkelijker. Maar als je zo te hooi en te gras eens een spannetje in je hok hebt - zoals ik dus - dan wil het weleens

voorkomen dat je met twee mannen iets probeert te berei-ken, want de heren willen best nestelen hoor! Als je met twee poppen zit opgescheept heb je dat vrij snel in de gaten; een zeer royaal legsel. En jij maar denken dat je een superpop in je hok hebt. De eerste invoer van de spitsstaartamadines was in 1897 door Hagenbeck, het waren geelsnavels. Later volgden de roodsnavels. De geelsnavels werden in die tijd meer verhandeld dan de roodsnavels. Thans is het een stuk moeilijker om een goed span

geelsnavels te bemachtigen. Ook de goede roodsnavels zijn vandaag de dag uitsluitend bij de speciaalkwekers te verkrijgen. Doordat de roodsnavel in het verleden veelvuldig met de geelsnavel werd gekruisd - en andersom natuurlijk - zitten we nu met een vervelende erfenis; spitsstaarten die het midden hou-den tussen een geel- en een roodsna-vel. Kwekers van deze prachtige vogels weten uit ervaring hoe moeilijk het is om de snavel weer mooi dieprood te krij-gen; laten we erdus voor zorgen om beide rassen zuiver te houden.

voeding

Spitsstaarten dienen gevoerd te wor-den met eerste klas zaden. Een goed tropenmengsel aangevuld met wat teunisbloemzaad. Verder zijn ze gek op halfrijpe gras- en onkruidzaden en een goed opfokvoer nemen ze ook graag op. Hier doorheen kan wat gekiemd

zaad gemengd worden, wel met mate. Wat dierlijk voedsel aangaat, hier hebben we tegenwoordig ruim keus; mierpoppen, buffalowormpjes, pinkymaden en meelwormen. Er wordt vaak gevraagd meneer, wat moet mijn vogel voor levend voer hebben want ik heb gehoord dat 'ze dat moeten hebben'. Ik zeg altijd: probeer maar wat ze willen eten, dan kom je daar vanzelf achter. En zo is het eigenlijk ook met de spitsstaart; de één eet wel een buffalowormpje, de ander is er niet zó gek op. Als u meelwormen voert mag u deze doormidden knippen - een vieze klus overigens - maar de vogel heeft ook met een worm die nog in takt is geen enkel probleem, door de meelworm door de snavel heen en weer te bewegen - het zgn. harmonicaspelen - zuigt hij de worm keurig leeg en laat het velletje voor een ander liggen.

broeden

Broeden kan in een ruime broedkooi of voliëre. Plaats in geen geval verwante soorten bij elkaar want dan komt er van het broeden niets terecht. Vechtpartijen zijn dan aan de orde van de dag. Nestkasten van verschillende types of formaten kunnen worden gebruikt maar de spitsstaarten hebben een duidelijke voorkeur voor een halfopen nestkastje. Indien de vogels zich een beetje onrustig gedragen kunt u de opening van het nest aan de achterkant plaatsen of het kastje een beetje camoufleren. Dat

laatste geeft bovendien de vaak kale broedkooi toch nog een beetje sfeer. Gebruik hiervoor wat conifeer of spar. Het is leuk om de balts van de spitsstaarten waar te nemen; als de broedtijd zich aandient zal de man zich huppelend en zingend rond het popje bewegen terwijl hij een grashalmpje of iets dergelijks in de snavel houdt. Daarna bevliegt hij het popje. Het nest wordt gebouwd van cocosvezel, hooi en ander plantaardig materiaal. Spitsstaartmadines hebben veel nestmateriaal nodig, verstrek dit daarom royaal. De binnenzijde van het nest wordt bekleed met wat fijnere stoffen zoals veertjes, haar en plantenpluis. Het legsel zal bestaan uit 4 - 6 witte eitjes, welke afwisselend door de man en de pop worden bebroed. Vaak bevinden zich de man en de pop samen in het nest, vooral 's nachts. Nestcontrole is ge-

makkelijk uit te voeren omdat de dieren al snel vertrouwelijk tegen over hun verzorger staan. De broedduur is ongeveer 13 dagen. Pas uitgekomen jongen zijn bedekt met een laagje wit dons. Verstrek hetzelfde voer als op de vorige pagina werd omschreven. Denk erom dat gedurende de tijd dat de vogels zitten te broeden, er niet teveel dierlijk voedsel wordt verstrekt; de broeddrijf kan hierdoor te veel worden aangewakkerd en dan worden de eieren nog weleens verlaten. Na 7 - 8 weken zijn de jongen geheel zelfstandig en

dienen dan in een ander kooi te worden gezet opdat de ouders met een nieuw legsel kunnen beginnen. Spitsstaartmadines zijn prachtige vogels die, mits goed verzorgd, altijd in een strak en glanzend verenpak zitten. Heeft men eenmaal een goed en gezond kweekstel wees er dan zuinig op en mergel de vogel niet in één jaar uit. Je kunt er vele jaren plezier van hebben.

voedsel

De

CAROLINA-EEND

AIX SPONSA

De tot de pronkeenden Cairinini behorende Carolina-eend komt in Zuid Canada en de Verenigde Staten voor. In Europa kwamen oorspronkelijk geen pronkeenden voor, maar de Carolina-eend werd reeds lang om zijn fraaigekleurde verenpakje in Europa geïmporteerd, waar de vogels doorgaans vrij rondvliegend door kwekers worden gehouden. Zo zijn ze momenteel soms als volkomen wild levende vogels in plantsoenen en parken aanwezig. Door Heinroth werden uitgebreide pogingen gedaan om de Carolina-eend bij ons te laten inburgeren en hij heeft hiervoor uitvoerige aanwijzingen gegeven in zijn publicaties van 1954 en 1967. Wat het importeren betreft kan van de verwante mandarijneend *Aix galericulata* uit Oost-Azië vrijwel hetzelfde worden gezegd. Opvallend is de mandarijnwoerd vooral door de als een zeil gevormde, rechtopstaande vinachtige schouderveren, die bij verlies binnen één ruiperiode kunnen worden vernieuwd. Die beide speciale veren verdwijnen bij het vliegen geheel onder de schouderveren, waardoor het uiterlijk van de woerd totaal verandert.

De ongeveer vijftig centimeter grote Carolina-eend heeft een relatief grote kop, terwijl de vierkante staart lang is en de hals kort. Ook de snavel is kort, maar de scherpe klauwen aan de tenen zijn sterk ontwikkeld. In de broedtijd heeft de woerd een bont verenkleed, waarbij de rugveren metaalschichtige iriserende kleuren vertonen met als voornaamste tinten groen en blauw aan de achterranden van de vleugels. Roodbruine bovenborst en oranjebruine flanken die van witte randstrepen zijn voorzien. Vaalwitte buik. Afhangende kuit groen met purper, waardoorheen witte lengtestrepen lopen. Snavel voornamelijk wit, terwijl de snavelbasis rood met geel is gekleurd. Opvallende rode ogen. In het

*De sielrijke Carolina-eend *Aix sponsa*, doordat er veel op gejaagd werd bijna in het wild uitgestorven, maar nog te elfder ure gered, zodat hij nu weer in aantal toe kan nemen. Later wij hopen dat dit voorgoed mag zijn.*

eclipskleed lijkt de woerd op het vrouwtje, maar hij heeft iets meer wit onder de kin. Bij het vrouwtje wordt een klein kuifje aangetroffen. De bovenzijde is vrijwel uitsluitend grijsgekleurd, met blauw op de vleugels. Vaalbruine onderzijde. Voornamelijk voedt de Carolina-eend zich met drijvende planten of met planten die net boven het wateroppervlak uitsteken. Al grondelend voedsel van de bodem halen wordt van tijd tot tijd ook wel gedaan. Bladeren en zaden van veel waterplanten worden gegeten, waaronder grasachtige planten, ijzerhardsorten, wilde rijst en wilde seldere. Onder water groeien de knollen en bollen worden uit de bodem gewoeld. Op de bosgrond wordt naar kastanjes en eikels gezocht. In de zomer bestaat een belangrijk deel van het menu uit op en in het water levend dierlijk voedsel. Tweederde deel daarvan bestaat uit insecten, zoals waterjuffers en kevers met hun larven, terwijl de rest wordt gevormd door grondelvoornutjes en andere kleine visjes, kleine amfibieën, schaaldiertjes en slakjes. De Carolina-eend komt uitsluitend in zoetwater voor; hij leeft in drassig bosland, riviertjes en plassen. Een rustplaats zoekt hij in kleine meren. Vroeg in de morgen vliegt hij naar zijn voedselgebied, wat voor de vogelwaarnemer prachtige natuurtaferelen oplevert. De vogel kan zich (in tegenstelling tot veel andere eenden) in de vlucht goed wenden en schiet zelfs, naar het schijnt probleemloos, in het donker door dichte bossen heen. Met de grootste behendigheid en een onverwacht gemak weet hij de takken te ontwijken. Lopen kan hij ook goed en er wordt bijzonder vaardig langs boomtakken geklommen. Nestelen wordt door de Carolina-eend in de zuidelijke staten van de U.S.A. gedaan, terwijl de overige eenden daar alleen de winter doorbrengen en in het voorjaar naar het noorden trekken. Er kan een beperkte migratie worden geconstateerd, waarbij een enkeling in de winter in het meest noordelijke deel van het broedgebied blijft en enige vogels wat zuidelijker trekken. De Carolina-eend trekt in kleine groepjes, gevormd uit één eendesoot. De roep is heel karakteristiek en draagt een fluitachtige karakter. Voor bosvogels is dit bijzonder geschikt,

daar dergelijke hoge geluiden bijzonder ver in de dichte vegetatie van bomen en struiken kunnen doordringen. De Carolina-eend nestelt vrijwel altijd in boomholten, die of door spechten *Picidae* of goudspechten van de geslachten *Colaptes*, *Chrysomitris* en *Nesocoeleus* zijn uitgehakt, of op natuurlijke wijze door bijvoorbeeld het afbreken van een tak zijn ontstaan. Af en toe wordt ook wel een nest in rotsspleten gevonden, maar dit blijkt toch een uitzondering te zijn. De Carolina-eend blijkt zich door zeer nauwe openingen te kunnen heenpersen. Soms ligt de nestholte slechts op 1.5 meter van de grond en dan weer vijftien meter hoog; doorgaans dicht bij het water. Zijn daar geen geschikte nestplaatsen beschikbaar, dan kan de Carolina-eend ook ruim een kilometer van het water af zitten. Vaak treedt er onder deze omstandigheden een zekere onderlinge wedijver of competitie op met de kuifzaagbekken van het geslacht *Mergus*, wat soms tot gevolg heeft, dat door beide soorten eieren in één nestholte worden gelegd. Behalve uit de resten van het nest van de vorige bewoner bestaat het nest van de Carolina-eend alleen maar uit donsveren, die de vogel bij zichzelf uit de borst heeft geplukt. Het legsel bestaat uit zes tot vijftien eieren, waarop door het vrouwtje 28 tot dertig dagen wordt gebroed. De woerd houdt in de buurt de wacht. Kort na het uitkomen klauteren de jongen met behulp van hun scherpe klauwtjes

op de rand van de nestholte en vallen vervolgens op de grond. Bij het naar beneden springen worden ze door de roepende moeder aangemoedigd. Er bestaan verhalen, dat de pas uitgekomen jongen door de moeder uit het nest naar de begane grond worden gebracht, maar zo dit al gebeurt zal dit toch tot de uitzonderingen moeten worden gerekend. De jongen gaan dan onder geleide van de ouder naar het water. Kruisingen tussen de Carolina-eend en de Mandarijneend komen in gevangenschap niet voor. Wel zijn kruisingen vastgesteld met eenden van het geslacht *Anas*, waartoe ook de welbekende wilde eend *Anas platyrhynchos* behoort. De Carolina-eend is in vroeger tijd de meest

voorkomende, meest verspreide eend in de Verenigde Staten geweest. In het begin van de twintigste eeuw is het aantal echter zo afgenomen, dat voor een uitsterven in het wild moest worden gevreesd. Hij heeft een behendige snelle vlucht, maar toch werden grote aantallen geschoten. Verder beroorde men hem door het omhakken van bomen (vooral dode bomen) van zijn nestplaatsen. Evenals de Mandarijneend werd de Carolina-eend gelukkig zeer gewaardeerd door vogelkwekers en tegen het einde van de eerste wereldoorlog leefden er naar schatting meer Carolina-eenden in gevangenschap dan in het wild. In die tijd stichtte Alain White een reservaat, waar op grote schaal tot het kweken van Carolina-eenden werd overgegaan. Toen men hiermee tegen 1939 stopte, waren er meer dan negenduizend Carolina-eenden met succes grootgebracht en vervolgens vrijgelaten. Een leerzaam voorbeeld uiteraard van hoe vogelliefhebbers in staat zijn om hun steentje bij te dragen tot het instandhouden van een vogelsoort. Het is zeker niet in de laatste plaats een reden waarom wij dit artikel hebben geschreven.

Literatuur

Heinroth, O., Aus dem Leben der Vögel, Berlin 1954.
Heinroth, O., en M., Die Vögel Mitteleuropas, Frankfurt a. d. Main 1967.

use!

De

De voliere van de maand

Ongetwijfeld kunnen we ons allemaal nog heel goed de storm van 25 januari 1990 herinneren. Het lijkt zeker niet onwaarschijnlijk dat verschillende vogelliefhebbers met angst en beven hun voliere in de gaten hebben gehouden. Zo ook Coen Hoek in Enkhuizen en hij moest lijdzaam toezien hoe in een klap zijn totale voliere werd vernield. Geluk bij ongeluk was dat de vogels, zijnde een viertal koppels rosela's, juist waren uitgevangen en er dus geen slachtoffers vielen. Maar ja, van de voliere was niet veel anders over dan een puinhoop en daar sta je dan. Een bericht in de plaatselijke krant resulteerde in enige actie en het is vandaar dat binnen enkele maanden, met behulp van een aantal fantastische vrienden vogelliefhebbers, die vogels weer in een goed onderkomen konden worden gehuisvest. Op een fundering van zware oude houten bielzen, flink in de teer, werd van houten geïmpregneerde rabatdelen een achterwand getimmerd. De verdere opbouw bestaat uit houten balkjes van 5 x 7 cm, waarover het gaas is gespannen. De bovenzijde van de voliere, die is ingedeeld in 5 vluchtjes, is afgedekt met p.v.c.golfplaatjes. De foto geeft u een goed beeld van deze van constructie betrekkelijk eenvoudige maar wel doelmatige voliere die in totaal ongeveer 14 meter lang is, 1,40 meter diep en 2,15 meter hoog. Elke vlucht is 2,25 meter lang. Op de grond is een tegelvloer gelegd en het geheel is voorzien van een zogenaamde sluis. Dit laatste vooral bleek een verbetering te zijn want in de oude voliere was die niet aanwezig en het is meer dan eens voorgekomen dat vogels sneller uit de voliere waren dan Hoek er in. De nestkasten die hij voor de parkieten gebruikt zijn 30 x 30 cm en 60 cm hoog. Het invlieg gat heeft een middellijn van ongeveer 8 cm. Als eerder gezegd houdt hij thans grote parkieten, toen hij in 1986 helaas invalide werd verklaard en met de hobby begon, hield hij voornamelijk kanaries. Naast de rosella's is er nu ook een koppel barrabands aangeschaft. De parkieten bewonen paarsgewijs elk een vlucht en een paartje kwartels wordt in

de meeste gevallen ook in zo'n vluchtje gehuisvest. Coen Hoek zegt nu zo'n vier jaar de hobby te beoefenen en hij heeft daarin veel vreugde ervaren, maar ook, zoals uit dit verhaal wel blijkt wat verdriet. Maar juist in de teleurstelling

heeft hij ook kunnen ervaren wat vogelliefhebbers voor elkaar kunnen betekenen, vogelliefhebbers die zich door de hobby vereend voelen in een plaatselijke afdeling van de NBvV. Dat is toch geweldig ?!

K.B.O.F. "De Witte Spreeuwen"

Het beste en meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks oplage 28500 exemplaren alleen in Vlaams-België. Het bevat 80 à 96 pag. wetenschappelijke tekst, met iedere maand 16 of meer kleurfoto's van alle soorten vogels waarmee men de "Vogelatlas in kleuren" kaart samenstellen. Jaarabonnement: 650 BF. of 36 gulden. Betaling per internationale postwissel of op giro nr. 000-0081281-92 per adres: CEULEERS REMI - Lierseweg 39 - B 2410 Herentals (België).

Bij aanvraag proefnummer: 2 postzegels van 70 cent bijvoegen.